Тошкент ҳақиқати

№ 29 (10.455).
1993 йил 11 март
пайшанба
Нархи 5 сўм.

1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН НАШР ЭТИЛМОҚДА.

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси

СЕШАНБА, ПАЙШАНБА ВА ШАНБА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ.

ВИЛОЯТИМИЗДА НАВРЎЗ ШОДИЁНАЛАРИ БОШЛАНДИ

«МУҚИМИЙ» МАҲАЛЛАСИДА

БЕКОБОД — нафақат саноатчилар шаҳри, балки дўстлик, ҳамкорлик, тадбиркорлик бобидаги жуда кўплаб тадбирлар марказига, миллий маданиятни ривожлантириш, қадимий байрам, тантаналар тез-тез ўтказиб келинаётган масканга айланмоқда. Ўтган йилларда Ўзбекистон, Тожикистон, Қирғизистон республикаларининг бир минтақадаги шаҳар-районлари шу ерда биродарлик, ҳамкорлик шартномаларини имзолашган эди. Яқингинада Халқаро металлурглар иттифоқи кенгаши ҳам шу ерда бўлди. Куни кеча бекободликлар республикада биринчилардан бўлиб саҳоватли, қадимий айёмимиз — Наврўз байрами тантаналарини бошлаб бердилар. Ҳар йили Наврўз тадбирлари шаҳардаги маҳаллаларда бошланарди. Бу йил ҳам шундай бўлди. 14 миллат вакилларидан иборат 1700 оила истиқомат қиладиган, Ўзбекистон металлургия заводи оталиғидаги Муқимий маҳалласи бу йил ҳам биринчи бўлиб Наврўз байрамини бошлаб берди.

Маҳалла чойхонаси тўйхонага айланди. Эрталабдан ҳамма байрамгоҳ томонга ошиқди. Келаётганларнинг барчалари ҳам меҳмон, ҳам мезбон. Кимдир уйидан кўрпача, гилам, кимдир дастурхону, пиёла, яна кимдир баҳор таомлари олиб келмоқда. Маҳалла қўмитаси раиси, шаҳар кенгаши депутати Обиджон ака Ҳожиматов, маҳалла хотин-қизлар кенгаши раиси Саида опа Каримовалар уларга бош-қош. Бир томонда халқ қўшиқларини галма-гал айтаётган аёллар Наврўзнинг шоҳ таомини димлашмоқда. Маҳалла фаоллари — муаллимлар Доно опа Қурбонова, Насиба опа Мамажоновалар кўчалар ўртасида санъат, урф-одат, халқ ҳунармандчилиги бўйича танловга ташкилотчилик қилмоқдалар.

Карнай, сурнай, ноғораю доира садолари бутун шаҳарни тутиб кетгандек бўлди. Жарчилар жар солдилар, ҳамманинг диққатини жалб қилдилар. Байрамга завқ-шавқ билан, гулларга бурканган, гўзал Баҳоройтаирф буюрди. У барчани қутлаб жаҳонга тинчлик, табиатга саҳийлик, одамларга меҳр-мурувват каби туйғулар йўлдош бўлишини тилади. Шундан сўнг ушбу тадбирнинг яна бир ташкилотчиси бўлмиш 2-«Ёшлик» маданият уйи жамоаси ҳаваскорлари ўзларининг Ватан, Баҳор, Наврўзни мадҳ этувчи куй-қўшиқларини, рақсларини бошлаб юбордилар.

Дастурхонлар сумалак, ирин, кўксомса каби баҳор таомлари билан безалди. Қундузой Розиқова, Норинисо Йўлдошева сингари онахонлар дастурхон чиройи, жойлар серфайз бўлиши учун астойдил хизмат қилдилар. Иккита катта дошқозонда ош дамлаган ошпаз Неъматжон Раҳмонбердиев кўпчиликнинг олқишига сазовор бўлди. Ташриф буюрганлар маҳалла фаолларидан И. Хаитов, Т. Ғаниев, А. Ҳакимжонов, Э. Гадойбердиев, Х. Худойназаров, Г. П. Ширинко кабилар хизматларидан мамнун бўлдилар. Қўшни Тожикистон республикасининг Нов, Мастчоҳ, Ғончи районларидан келган меҳмонларнинг ҳам хуш кайфиятда эканликлари шундоққина сезилиб турди.

Байрам олдидан муҳтож оилаларга, ногирон маҳалладошларга меҳр-мурувват кўрсатилди,— дейди Обиджон ака Ҳожиматов.— Шу мақсадда 85 кишига 100 минг сўм ажратилиб, озиқ-овқат, кийим-кечаклар олиб тарқатилди. Ушбу тадбирнинг чиройли ўтишига фахрий металлург Рихсибой Юсупов раҳбарлигидаги кичик корхона ҳомийлик қилиб, ўзларининг ёрдамларини аямадилар. Шунингдек удумга кўра Наврўз олдидан маҳаллада ободонлаштириш ишлари ҳам олиб борилди. Шу мақсадда кўплаб мевали ва манзарали кўчатлар экилди. Кўчат экиш маросими 94 ёшли Каримбобо Ёрматовнинг дуои-фотиҳаси билан бошлаб берилди. Металлурглар шаҳрининг бу отахони барча йиғилганларни юртбошимизни қўллаб-қувватлашга, тинчлик, фаровонлик, шаҳар кўркамлиги учун астойдил, якдил ҳаракат қилишга даъват этдилар.

Куй-қўшиқлар, рақслар авжига чиқди. Саҳнада Нодирабегим, Яссавийлар образлари гавдаланди, халқ миллий ўйинларидан намуналар кўрсатилди. 2-маданият уйининг хушовоз хонанда ва рақкосаларидан М. Эралиева, А. Ашуров, Н. Хотамқулов, Ф. Қўчқоровлар, ёш доирачилар ҳамда Ж. Бекобоев раҳбарлигидаги дорбозлар, полвонлар катта ва қизиқарли томошалар кўрсатишди.

Кечқурун ифторликда рўзадорлар учун ҳам алоҳида байрам уюштирилди. Шуниси диққатга сазоворки, бу байрам тантаналарини 21 март куни бирйўла икки республика — Ўзбекистон ва Тожикистон аҳолиси ойнаи жаҳон орқали кўрадилар.

«Наврўз» хайрия жамғармаси раиси, Ўзбекистон халқ депутати, республикада хизмат кўрсатган санъат арбоби Дадахон Ёқубов тантаналарда қатнашиб, бекободликлар ушбу жамғармага ярим миллион сўм маблағ билан ҳисса қўшганлигини мамнуният билан маълум қилди. Ҳомийликни ўз зиммасига олган «Чермет» фирмаси президенти ҳамда ишбилармонларига ташаккурлар айтилди.

Шу куни хайрия жамғармаси номидан ночор оилалардан бирига сигир, 4 та хонадонга палос, болалар кажаваси ва кийим-кечаклар ҳадя этилди.

Муқимий маҳалласининг Наврўз байрамида Бекобод шаҳар ҳокимининг ўринбосарлари Ж. Насриддинов, Б. Содиқов, Ҳ. Турғунов, ҳокимликнинг бошқа вакиллари, Ўзбекистон металлургия заводининг раҳбарлари иштирок этдилар.

А. БОБОНАЗАРОВ,
«Бекобод» ишчиси» газетаси муҳаррири.

Суратларда: байрам тантаналаридан лавҳалар.

*

ИСТИРОҲАТ БОҒЛАРИДА ҲАШАР

Ўзбекистон Республикаси Маданият ишлари вазирлиги тизимидаги 115 та маданият ва истироҳат боғларида «Наврўз» умумхалқ байрами ва навбатдаги очилиш маросими олдидан 10—20 март кунлари ҳашар бўлиб ўтади. Ҳашарда маданият ва истироҳат боғлари ҳудудини тозалаш, кўкаламзорлаштириш, ободонлаштириш, бинолар ва иншоотларни таъмирлаш ва бошқа ташкилий-амалий ишлар бажарилади. Боғлардаги мавжуд механизациялашган аттракционлар ва ўйин автоматлари таъмирланади.

Мустақиллик йўлидан шаҳдам одимлар отаётган республикамиз бу йил «Наврўз» байрамини алоҳида ифтихор ва мамнуилик билан нишонлашга ҳозирланмоқда. Байрам куиларида барча маданият ва истироҳат боғларида умумхалқ сайиллари, жозибадор мушоиралар, қадимий халқ ўйинлари, бадиий ҳаваскорлик жамоаларининг чиқишлари ўтказилади.

Тоҳир ЗОИТОВ,
Ўзбекистон Республикаси Маданият ишлари вазирлиги масъул ходими.

МЕТАЛЛУРГЛАР ҲАШАРГА ЧИҚИШАДИ

Ўзбекистон металлургия заводининг касаба уюшма комитети ва маъмурияти корхонанинг барча ишчилари ва уларнинг оилаларига мурожаат қилиб, «Наврўз» умумхалқ байрами шарафига ҳашарга чиқишга чақирди. 13 март куни биргалашиб завод цехлари ҳудудини, металлурглар шаҳарчасини тозалаш ва ободонлаштиришга аҳд қилинди. Шу куни минглаб дарахт, бута кўчатлари ва гуллар ўтқазилади. Азалий одатга кўра ҳар бир киши Наврўз байрамини камида учта кўчат ўтқазиб, яхши ният ва яхши кайфият билан кутиб олиши керак.

Ҳашар куни ишлаб топилган пулни корхона касаба уюшма комитетининг ҳисоби варақасига ўтказиш мўлжалланмоқда. Кейинчалик бу пул камбағал ва кўп болали оилаларга, завод фахрийларига ёрдам беришга сарфланади.

Касаба уюшма комитети Наврўзни байрам қилиш комиссиясини тузди. Баҳор байрамини муносиб кутиб олиш учун бир қанча тадбирларни амалга ошириш режалаштирилди.

(ЎзА мухбири).

ВИЛОЯТ БОЛАЛАР ЖАМҒАРМАСИДА

ҒАМХЎРЛИГИМИЗ ОРТАВЕРАДИ

Вилоятимиздаги кўп болали ва кам даромадли оилалар, етим болалар ҳақида ғамхўрлик қилиш учун ташкил этилган вилоят болалар жамғармаси бир қатор хайрли ишларни амалга ошириб келмоқда. Шу кунларда жамғарма ходимларининг асосий диққат-эътибори яқинлашиб келаётган умумхалқ байрами — Наврўзни мазмунли ва файзли ўтказишга қаратилган. Бу борадаги тадбирлар ҳам белгилаб олинди.

Энг аввало раёсат аъзоларининг ҳар бири вилоятимиздаги мавжуд болалар уйлари, мактаб-интернатларга бириктириб қўйилдилар. Улар ўз оталиқларидаги муассасаларда байрамга пухта тараддуд кўрилиши, уни ҳар бир тарбияланувчи ёдида қоладиган, қизиқарли ва мазмунли ўтишига бош-қош бўладилар. Вилоятдаги бир қатор жамғармалар бирлашиб, байрам совғалари ҳам тайёрламоқдалар.

— Мана бир неча йилдирки, Наврўзда Зангиотадаги меҳнат колониясида бўлиб, бу ерда жазо муддатини ўтаётган ўсмирлар билан учрашувлар ўтказамиз, ош, сумалак тайёрлаб, уларга тарқатамиз,— дейди вилоят болалар жамғармаси раиси Мунира Солиҳова.— Бу йил ҳам албатта ана шу анъанамизга содиқ қолиб, у ерда катта байрам ўтказиш ниятимиз бор.

Вилоят халқ таълими бошқармаси билан ҳам бир қатор тадбирлар белгиланган. Хусусан, вилоятимиздаги ижодкор болалар ўзлари тайёрлаган буюмлар кўргазмаси ва савдоси ташкил этилади ва тушган пуллар болалар уйлари, мактаб-интернатларга ўтказилади. Айниқса, катта байрам томошалари барчага қувонч ва завқ улашиши шубҳасиз. Бу байрам кечасига вилоятимиздаги барча болалар уйларидан тарбияланувчилар ва мактаб-интернатлардан ўқувчилар таклиф этиладилар.

Албатта, бундай турли тадбирлар ўтказиш учун анчагина маблағ талаб этилади. Жамғарма ҳисобидаги маблағ ҳақида сўраганимизда М. Солиҳова қуйидагича жавоб берди:

— Халқимиз орасида саҳоватли, ҳимматли кишилар кўп. Улар баҳоли қудрат бизни қўллаб-қувватлаб туришибди. Жамғармамиз янги ташкил этилган пайтларда ҳиммат кўрсатувчилар, ҳисобимизга пул ўтказувчи корхона ва ташкилотлар кўп эди. Лекин бугунги иқтисодий қийинчиликлар, турли хил жамғармаларнинг кўпайиб кетганлиги барчага маълум. Қолаверса, шаҳар ва районлар ўз ҳудудларидаги пулларни четга чиқармай, ўзларида олиб қолишяпти. Албатта, уларни ҳам тушуниш керак. Лекин, мурувватли, иймонли раҳбарларимиз ҳам кўп экан. Масалан, Янгийўл район ҳокими А. Юсупов фармойиши билан шу райондаги кичик корхона болалар жамғармасига бириктириб қўйилди. Яъни, «Янгийўл» кичик корхонаси энди даромад солиғини район солиқ инспекциясига эмас, болалар жамғармасига ўтказади.

Вилоятимиздаги бошқа шаҳар ва район ҳокимликлари ҳам янгийўлликлардан ибрат оладилар ва ана шундай йўл билан хайрли ишга ўз улушларини қўшадилар, деб умид қиламиз.

З. ЖУРАЕВА.

• Сабзавоткорлар даласида

ЎЗИМИЗ БИЛИБ ЭКАЯПМИЗ

ДЕҲҚОНЧИЛИК — таваккалчилик, дейдилар. Бунинг маъноси шуки, экин экиш, уруғ сепишда рисоладагидек кунни, об-ҳавони кутиб ўтириб бўлмайди. Кўклам шабадаси эсиб озгина қулай дамлар бошландими, ишга киришавериш керак бўлади.

Зангиота районидаги «Ўзбекистон» жамоа хўжалиги деҳқонлари ҳам шундай қилдилар. Январь ойининг учинчи ўн кунлигида илиқ-иссиқ кунлар бошланиб қолди. Бундан фойдаланиб, эртаги карамни экишга киришдилар. Плёнка йўқлиги учун пленка тагига ололмадилар. Бироқ, февраль ойи бошларида ҳаво бирданига совиб кетди. Ёмғир ёғди, қорга айланди. 4 февралга ўтар кечаси об-ҳавочилар огоҳлантирганларидан бир —икки даража совуқ ортиқ бўлди. Бош агроном Дадақўзи ака Каримов ўша куни кечаси билан безовталаниб чиқди. Нима бўларкин, совуқ экинларга таъсир қилмасмикин?

Вақтли идорага етиб келди. Икки-уч деҳқон уни кутиб турганди. Улардан бирининг қўлида даладан юлиб олинган карам кўчати. Биргалашиб уёқ-буёғини айлантириб кўришди. Ўқ илдизи, оқ илдизи омон. Ўнгланиб кетади, деган қарорга келишди. Тағин ким билади, дейсиз.

Бу орада бошқа пудратчи жамоаларнинг бошлиқлари ҳам йиғилишди. Дадақўзи ака уларни хонасига таклиф этди. Фикрлашдилар. Шундай хулосага келишди: Кунга тескари, ҳали қори эримаган эгатларда қор кўчатни асраган бўлиши керак, ҳеч нарса қилмайди. Ҳамма нарса кун исигандан кейин ойдинлашади. Шунинг учун тушдан кейин далаларни эринмасдан, бирма-бир айланиб чиқиш керак.

Мен ҳам ўша куни эрта билан хўжаликка боргандим. Дадақўзи ака билан бирга бўлдим. Деҳқонлар мулоқотида қатнашдим. Қор, совуқнинг бошқа экинларга таъсири билан қизиқдим. Кузда экиб қўйилган сабзи чиқиб олган бўлса ҳеч нарса қилмайди. Анча гектар ерда август пиёзи бор эди. Илдизи очилиб қолмаган бўлса зиёни йўқ. Хуллас, бу дайди совуқнинг эртаги экинларга айтарли зиёни тегмайди. Унча-бунча кўчат нобуд бўлса, ҳечқиси йўқ, ўрнини тўлдириб оламиз!

Агрономнинг мўлжали тўғри чиқди. Кунлар юришиб кетди. Карам кўчатлари деярли барча майдонларда ўзини тутиб олди.

Жамоа хўжалигида бу йил 370 гектар ерда деҳқончилик қилинади. Ўтган йилни муваффақиятли якунлаб, барча соҳаларда яхши кўрсаткичларга эришган, салкам 6 миллионга яқин соф даромад олган хўжалик меҳнаткашлари янги йилни янги режалар, янгича куч-ғайрат билан бошладилар. Мустақиллик, эркинлик берилгач, деҳқонлар бу имкониятдан оқилона фойдаланишга ҳаракат қилмоқдалар. Эндиликда қайси далага, қайси картага, қайси турдаги экинни қанча гектар ерга ва қачон экишни ўзлари ҳал этмоқдалар. Ўтган йили 40 гектар майдонга эртаги карам экилган эди. Натижа ёмон бўлмади. Бироқ кузги карам ҳосилини охирига бориб ўтказиш қийин бўлиб қолди. Шунинг учун бу йил эҳтиёжга яраша экишга қарор қилдилар. Ҳаммаси бўлиб 32 гектар майдон карам учун ажртилади. Хўжалик сабзавотнинг ялпи ишлаб чиқариш режасини 3200 тонна қилиб белгилаган. Ана шундан 1600 тоннаси давлатга топширилади. Қолганини хўжаликнинг деҳқонлари ўзлари тасарруф қиладилар.

Ҳозирги кунда кузда экиб қўйилган буғдой, сабзи, пиёз, саримсоқ пиёз яхши ривожланмоқда. Ўтган йили эртаги помидорнинг ҳар гектаридан 30—30 тоннадан ошириб ҳосил олинган эди. Бу йил ҳам ҳосилдорлик ошса ошадики, камаймайди. Иссиқхонада помидорнинг «Ўзбекистон» нави кўчатлари етилмоқда, узоғи билан 1 апрелдан бу кўчатларни далага олиб чиқиб экишга киришилади.

Шунингдек, 5 гектар ердаги «Тошкент оқ боши» редискаси ва 10 гектар ерга экиб қўйилган эртаги картошкадан ҳам юқори ҳосил олиш тадбирлари кўриладн. Аҳолининг «Қизилча» лавлагисига бўлган талаби ўрганиб чиқилди ва бу йил мазкур экинни ўтган йилдагига қараганда кўпроқ майдонга экишга қарор қилинди.

Деҳқон ҳисоб-китоб билан иш юритишга астойдил бел боғлади. Бундай ўйлаб қарашса қанд лавлаги экишдан наф кўп бўларкан. Дейлик, бир гектаридан 50 тоннадан ҳосил олинди. Ҳар бир килограммини ўртача нархда 5 сўмдан. Демак, шунда гектар 250 минг сўм даромад беради. Нафсиламбирини айтганда карамдан кўпроқ фойда бераркан. Чунки карамнинг ҳаражатлари кўп. Йиғиштириб олиш, машинага юклаш, идишларга жойлаш, тайёрлов идорасига олиб бориб, топшириш, вагонларга юклаш, кошки эди, бу ишларнинг ҳаммаси силлиққина битса, сарсонсаргардонлик, оворагарчилик кўп бўлади. Ҳаммаси ҳаражатнинг кўпайишига олиб келади. Лавлагининг ҳосили йиғиштириб олингач эса келишиб олинганидек Янгийўлдаги «Лаззат» фабрикасига етказиб берилади. Улар ана шу лавлаги хом ашёсидан олинган маҳсулотнинг 10 фоизини хўжаликка берадилар. Қолганининг эса пулини тўлайдилар.

«Ўзбекистон» жамоа хўжалиги деҳқонлари 1993 йилнинг баҳорини ана шундай ғайрат-шижоат, эзгу ният ва мақсад билан бошладилар.

Н. РИХСИЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

• Тадбиркорлик—давр талаби

ЭРТА ЭККАН—ЭРТА ЎРАДИ

ИЖАРАЧИ СОБИР ХОЛМАТ ЎҒЛИНИНГ ДЕГАНЛАРИ

Одамлар баъзан ҳазиллашиб, Собир акани онаси далада туққан, дейишади. У билан суҳбатлашсангиз, отабоболаримиз ризқини ердан топган, бизни ҳам мана шу ер боқяпти, камолга етказяпти, шунинг учун ҳам эсимни танибманки, даладан нари кетмайман, дейди жилмайиб.

— Мана, ўзингиз ҳам мени уйдан топа олмай далага келибсиз,— дея қарши олди у бизни.— Баҳор келди. Деҳқонлар—аллақачон далада. Ҳасанбой жамоа хўжалигимизда карам дастлаб плёнка остига экилган эди, энди очиқ ерга экяпмиз.

Билиб турибман, бу йилги режангиз қандай, демоқчисиз. Қулоқ тутинг, бир бошдан айтиб берай. Бултургидек бу йил ҳам ўн гектар бедазорни, тўқсон сотихга яқин экинзорни ижарага олдик. Утган йили бедани оиламиз билан астойдил парваришладик, ёмон бўлмади. Шартномадагидан ортиқ беда ҳосили учуи салкам 40 минг сўм нақд пул олдим. Бедапоя янги бўлгани туфайли икки марта ўрдик. Бу йил эса беш марта ўриб олишни мўлжаллаб турибмиз.

Ерни обдон парваришламай, юқори ҳосил оламан деган одам янглишади. Ахир, ернинг ҳам жони бор, у ҳам нафас олади, озиқланади. 10 сотих ердаги саримсоқ роса бўлиб берди. 40 минг сўмлик ҳосил топширдим давлатга. Эрта баҳордаёқ чўнтагим пул кўрди. Саримсоқни йиғиштириб олгач, 20 сотих ерга эртанги картошка экдим. Айрим деҳқонлар ҳар гектар ердан 8 тонна ҳам ҳосил ололмади. Мақтаняпти деманг, мана шунча картошкани мен 20 сотих ердан олдим. Гектар бошига ҳисобланса 40 тонна бўлади.

• Кези келганда айтиб қўяй: бизда уруғчилик оқсаяпти. Ҳамма иллат мана шунда деб ўйлайман. 1945—50 йилларни унута олмайман. Айланма эгат олиб, қайроқи картошка экилгучи эди. Ҳар тупидан салкам бир челак ҳосил олинганини кўрганман. Бўлиқ картошка уруғ учун ажратиб олинарди.

Ижара, ижара деймиз-у, унинг муаммолари ҳақида кам бош қотирамиз. Етказиб берилаётган уруғларни таваккал қилиб экяпмиз. Бугина эмас, уруғлик қимматга тушяпти. Боланг кўпайгурлар, уруғ ўзингдан чиқмаса, ҳосилда барака бўлмайди!

Бу йил 20 сотих ерга эртанги картошка, помидор ва бошқа сабзавот экаман. Уруғлик — ўзимники. Ўтган йили сабзини уруғлик учун парваришладим, ёмон бўлмади. Беш килограмм сара уруғ олдим. Помидор, редиска, булғори уруғлигини ҳам тайёрлаб қўйганман.

Ижарада яна бир муаммо бор. У ҳам бўлса — техникадан фойдаланишни тартибга солиш.

Ер деҳқонга берилгани яхши бўлди. Лекин бу ўзим хон, кўланкам майдон, дегани эмас. Баъзи ижарачилар бригадир билан ҳам, агроном билан ҳам ҳисоблашишмайди. Менинг ишим эса бригадирсиз битмайди: техника, минерал ўғит, зараркунандаларга қарши кураш воситалари, яшик ва қоп керак-ку, ахир.

Ана шунақа гаплар. Қиш яхши келди. Ер бўрсиллаб турибди. Эрта эккан — эрта уради, деган мақолга амал қилиб, астойдил иш бошладим. Бўёғига она табиат ҳам саҳийлигини аямаса, деҳқоннинг ошиғи олчи деяверинг...

Пўлат ИШОНОВ,
ЎзА мухбири.

ИҚТИСОДИЁТНИ РИВОЖЛАНТИРИШ — БОШ ВАЗИФА

Илгари хабар берилганидек, вилоятимиз фаолларининг кенгайтирилган йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда шаҳарлар ва туманлар ҳокимлари, саноат корхоналари, қурилиш, транспорт ташкилотлари, давлат ва жамоа хўжаликлари раҳбарлари, вилоят бўлимлари ва бошқармалари раҳбарлари, агросаноат мажмуи мутахассислари ва банк ходимлари қатнашдилар. Йиғилишни вилоят ҳокими С. Д. Сайдалиев кириш сўзи билан очди.

Шундан сўнг вилоят ҳокимининг муовини А. А. Раҳимбоев «Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси халқ хўжалиги тармоқларининг 1992 йилги иш якунлари, бюджетнинг асосий кўрсаткичлари ижроси ҳамда 1993 йилда республика иқтисодиётини ривожлантириш тадбирлари тўғрисида»ги қароридан келиб чиқадиган вазифалар тўғрисида маъруза қилди.

Маърузачи ва музокараларда қатнашган нотиқлар республика Вазирлар Маҳкамасининг ушбу қарори ва шу йиғилишда Ўзбекистон Президенти И. А. Каримовнинг нутқида республика ташқи ва ички сиёсатининг асосий йўналишлари кўрсатиб ўтилганлигини алоҳида таъкидладилар.. Республикада иқтисодиёт сиёсатдан устун бўлиши лозимлиги қатъий қилиб қўйилди. Бу иқтисодиётни соғломлаштириш, бозорни турли-туман моллар билан тўлдириш ва шу йўл билан олдимизда турган катта ва масъулиятли иқтисодий вазифаларни ҳал қилишга эришиш демакдир.

Республикамизда бозор муносабатларига ўтишнинг қатъий йўли белгиланди. Бу иш босқичма-босқич амалга оширилиб бормоқда. Барча иқтисодий ислоҳотлар ҳам шу мақсадга йўналтирилгандир.

Вилоят халқ хўжалигининг турли тармоқларида ўтган йили дуруст натижаларга ҳам эришилди. Лекин йиғилишда ана шу эришилган ютуқлар қайд қилиниши билан асосий эътибор йўл қўйилган камчиликлар, фойдаланилмаган имкониятлар ва бу йил вилоят халқ хўжалиги олдида турган вазифалар, уларнинг бажарилиши учун нималар қилиш, қандай тадбирлар кўриш, қандай чораларни амалга ошириш билан боғлиқ бўлган масалаларга қаратилди. Ҳозирги аҳвол танқидий руҳда чуқур таҳлил қилинди.

Маълумки, иқтисодиётни бозор муносабатларига ўтказиш жараёнида вилоят халқ хўжалигининг барча тармоқларида катта-катта қийинчиликларга дуч келинмоқда. Ҳал этилишини кутиб ётган муаммолар ҳам анчагина бор. Бунинг асосий сабабларини аниқлаш ва уларни бартараф этиш ҳамда шу асосда 1993 йил вазифаларини аниқ белгилаб олиш, барча имкониятлар ва омилларни уларни бажаришга сафарбар этиш фаолларнинг диққат марказида бўлди.

Республика Президенти ва ҳукумати, деб таъкидланди йиғилишда, халқ хўжалигини ривожлантириш бўйича фармонларни қабул қилмоқда. Лекин уларни бажаришда ҳамон изчиллик ва қатъият сезилмаяпти. Ижро интизоми ҳамма жойда бузилаяпти. Бунинг устига бизда иқтисодий ислоҳотни амалга ошириш, тараққиётни ривожлантириш билан боғлиқ бўлган вазифаларни бажариш учун курашда изланиш ва ташаббускорлик етишмаяпти. Бундай муносабат эса вилоят халқ хўжалигида молиявий мувозанатнинг бузилишига олиб келмоқда.

Йиғилишда айтилганидек, ўтган йили ҳам маҳаллий бюджетларни соғломлаштириш, корхоналарнинг ва хўжаликларнинг молиявий аҳволини яхшилаш, ҳисоб-китоб ишларини тартиб-қоидага қатъий амал қилган ҳолда олиб боришга эътибор берилмади. Гарчанд 1992 йили вилоят маҳаллий бюджетининг даромадлар бўйича бажарилиши 128,5 фоизни ташкил этган ва қўшимча 1,3 миллиард сўм даромад олинган бўлса ҳам бундай даромадларнинг энг муҳим икки манбаида режа бажарилмади. Бунинг оқибатида бюджетга тушмаган даромад миқдори 140 миллион сўмликдан кўпроқни ташкил этди.

Шуниси ачинарлики, вилоятдаги 22 та туман ва шаҳардан бор-йўғи 3 тасида бюджет даромадларининг сифатли бажарилишига эришилди, холос. Кўпгина йирик саноат корхоналари бюджетга даромадлардан тўловлар ўтказиш топшириқларини бажармадилар. Қатор жамоа ва давлат хўжаликларига ҳам ана шундай эътирозни билдириш мумкин.

Маълумки, республикада иқтисодиётни соғломлаштириш бўйича белгиланган дастурларда ҳар бир вилоят, туман ва шаҳар ҳокимликлари зиммасига ўзларининг маҳаллий бюджетларини ўз даромад манбалари ҳисобига мустаҳкамлаш, тушумларнинг қўшимча манбаларини излаб топиш, бунинг учун барча омиллардан фойдаланиш вазифаси юклатилган. Бироқ шаҳар ва туман ҳокимларининг ҳаммаси ҳам бунга амал қилаяптилар, деб бўлмайди. Улар ўз бюджетларини тўлдириш юзасидан ички имкониятларини излашмаяпти. Вилоят бюджетини тўлдиришда катта имкониятга эга бўлган вилоят давлат солиқ бошқармасининг фаолияти ҳам ҳозирги янги талабларга жавоб бермаётганлигини афсусланиб таъкидлаш лозим.

Агар корхоналар, ташкилотлар ва хўжаликлар томонидан солиқлар тўлашда турли хил чалкашликларга йўл қўйилмаганда, олинган даромад ва фойдани яшириш каби иллатлар содир бўлмаганида маҳаллий бюджетимизнинг даромад қисми бажарилиши янада салмоқлироқ бўлиши мумкин эди.

Бюджетнинг харажат қисми ўтган йилда бажарилмади. Унинг адо этилиши 96,7 фоиз бўлди. Шаҳар ва туман ҳокимликлари, уларнинг молия бўлимлари томонидан бюджет харажатларининг ўз вақтида таҳлил этиб борилмаганлиги натижасида ҳозирги мураккаб шароитда ҳам ажратилган маблағнинг 300 миллион сўми ўзлаштирилмай қолди.

Халқимизда ҳисобини билмаган ҳамёнидан айрилар, деган пурмаъно нақл бор. Ҳақиқатан ҳам ким шунга амал қилмас экан ундан қут-барака кетади. Бунинг учун кўплаб мисоллар келтириш мумкин. Масалан, барча шаҳарлар ва туманларда турли хил кичик корхоналар, ширкатлар кўпайиб бормоқда. Тўғри, биз истеъмол бозорини тўлдиришга ёрдам берадиган бундай ишлаб чиқариш бўғинларини ривожлантириш тарафдоримиз. Лекин афсусланарлиси шундаки, уларнинг кўпчилиги маҳаллий хом ашё ва ишлаб чиқариш чиқиндилари асосида турли хил маҳсулотлар тайёрлаш билан шуғулланмаяпти. Асосан олиб сотарлик, воситачилик билан банд бўлишяпти. Бунинг устига солиқ бошқармаси ходимлари улардан солиқ ундиришни ҳам эплайолмаяптилар. Бу кичик корхоналар ва ширкатларда ҳисоб-китоб интизомини ҳар томонлама мустаҳкамлаш лозим.

Ўтган йили саноат корхоналарида катта қийинчиликлар юз берди. Бу жараён янги йилда ҳам давом этмоқда. Бунинг сабаби: саноат ишлаб чиқаришини барқарорлаштиришга қаратилган тадбирлар тўла амалга оширилмаётганлигидадир. Бунинг оқибатида ишлаб чиқариш ҳажми камайиб бормоқда. Масалан, 1992 йилда саноат маҳсулотини ишлаб чиқариш ҳажми олдинги йилдагига нисбатан 16,6 фоиз қисқарди. Саноат маҳсулотларининг кўпгина асосий турлари, шу жумладан энг зарур ҳисобланган халқ истеъмоли буюмлари, айниқса озиқ-овқат маҳсулотларини ишлаб чиқариш кескин пасайганлиги катта ташвиш туғдирмоқда.

Олмалиқ, Ангрен, Чирчиқ шаҳарларида, Оҳангарон, Зангиота, Ўртачирчиқ, Тошкент туманларида саноат ишлаб чиқариш ҳажми 18—30 фоизгача камайиб кетди.

Ўтган йили вилоятдаги ҳар икки саноат корхонасининг биттаси маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини олдинги йилдагига нисбатан камайтириб юборди. 67 турдаги маҳсулотнинг 54 хили бўйича ишлаб чиқариш ҳажми пасайиб кетди. Айниқса, металлургия мажмуида мураккаб вазият юзага келди. Пўлат ва тайёр маҳсулот ишлаб чиқариш 20 фоиз атрофида камайди. Бу мажмуанинг 7 та корхонаси маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини сезиларли қисқартириб юборди. Кимё саноатида ҳам шундай жараён юзага келди. Минерал ўғитлари, капролактам ишлаб чиқариш анча озайди. Саноатнинг қатор бошқа тармоқларида ҳам шундай аҳвол ҳукм сурмоқда.

Бу жараённи бартараф этиш учун аввало ишлаб чиқаришга илғор, замонавий технологияларни жорий қилиш, хорижий фирмалар билан ҳамкорликни кенгайтириш, қўшма корхоналар тузиш, жаҳон бозорида рақобат қила оладиган маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш, яъни экспорт имкониятларини кенгайтириш йўлидан дадил бориш керак. Бунинг учун эса иқтисодиётнинг барча тармоқларида ишбилармонликни, тадбиркорликни кучайтиришимиз шарт. Акс ҳолда бозор қонуниятлари ҳар қандай корхонани синдириб қўйиши мумкин. Бунга мутлақо йўл қўйиб бўлмайди.

Қурилиш ҳамон мураккаб тармоқларнинг бири бўлиб қолмоқда. Бу соҳадаги камчиликлар янада авж олаяпти. Қурилиш жойларини тайёр ҳолда фойдаланишга топширишга ҳали ҳам етарли эътибор берилмаяпти. Қурилиш ташкилотлари иморатларни асосан бюджет ҳисобига қуришни давом эттирмоқдалар, бу услубдан воз кечишмаяпти. Ваҳоланки, улар қурилишлар кўламини ҳозирги бозор муносабатлари шароитларида ўз маблағлари ёки узоқ муддатли кредитлар ҳисобига кенгайтиришлари лозим. 1993 йилда кредит сармоялари умумий маблағлар миқдорининг бор-йўғи 2,3 фоизини ташкил этганлигини қандай изоҳлаш мумкин? Оққўрғон, Паркент, Пискент, Янгийўл туманлари, Олмалиқ, Чирчиқ ва Янгийўл шаҳарларининг ҳокимликлари ўз куч-ғайратларини ички манбаларни ва заҳираларни қидириб топишга сафарбар этмасдан, қурилишлар учун бюджетдан кўпроқ сармоя маблағларини қўшимча ундиришга интилмоқдалар.

Вилоят ҳудудида мактаблар, ижтимоий маданий-маиший жойлар ва инженерлик иншоотларини қуриш ва таъмирлаш бўйича белгиланган режалар ҳам бажарилмаётир. Аҳолини табиий газ ва ичимлик сув билан таъминлаш юзасидан республика Президенти Фармонларининг ижросини назорат қилиш сусайиб кетди. Бунинг устига мавжуд корхоналар, ташкилотлар ва хўжаликлар улушли иштироки билан қурилиши режалаштириладиган бинолар ҳам тобора камайиб бормоқда.

Йиғилишда таъкидланганидек, бундан буён «қарамлик» кайфиятига, кутиш сиёсатига бутунлай барҳам бериш вақти келди. Ҳар бир ҳокимлик, корхона, ташкилот, хўжалик раҳбарлиги мавжуд имкониятларни сафарбар этиб, маблағлардан марказлашган усулда, улушли ҳисса қўшиш йўли билан фойдаланиб қурилиш ишларини кенгайтириш, умуман иқтисодиётнинг бу муҳим соҳасида барқарорликни таъминлаши лозим. Ҳозирги шароитда фақат шу йўл билангина аҳолининг уй-жой ва маданий-маиший хизмат кўрсатувчи муассасаларга бўлган талабини қондириш мумкин.

Ўтган йили вилоят қишлоқ хўжалиги ходимлари яхши меҳнат қилдилар. Пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўлжалдаги ҳосилни олишга ҳаракат қилинди. Лекин афсуски қишлоқ хўжалигида иқтисодий ислоҳотни амалга ошириш ниҳоятда суст бормоқда. Жумладан, давлат хўжаликларини жамоа хўжаликларига ва мулкчиликнинг бошқа шаклларига айлантирилишида жиддий силжиш бўлмаяпти. Бунда расмиятчиликка йўл қўйилмоқда. Буни фермер (деҳқон) хўжаликларини ташкил этишда яққол кўриш мумкин. Ўтган йили фермер хўжалиги ташкил этиш учун ер ажратишни сўраб 1320 нафар киши мурожаат қилди. Уларнинг фақат 960 нафарига ер берилди. Бир қатор туманларнинг ҳокимликлари фермер хўжаликларига эътиборсизлик билан муносабатда бўлишмоқда. Улар унумдор ерлар, қишлоқ хўжалик техникаси, минерал ўғитлари, уруғлик, зотли қорамоллар сотиб олишда катта қийинчиликларга дуч келмоқдалар.

Чорвачиликдаги аҳвол ниҳоятда ачинарлидир. Вилоят бўйича жамоат тармоғида гўшт етиштириш 11 фоиз, сут 13 фоиз, тухум 19 фоизга камайиб кетди. Ҳар бош сигирдан соғиб олинадиган сут миқдори 311 литр, товуқдан тухум олиш саккиз дона озайди. Янгийўл, Бўка, Юқоричирчиқ туманлари хўжаликлари гўшт етиштириш, Оҳангарон, Зангиота, Чиноз туманлари хўжаликлари сут етиштиришни кескин камайтириб юбордилар.

Кам рентабелли бўлган ва зарар кўриб ишлаётган давлат хўжаликларини мулкчиликнинг бошқа шаклларига ўтказишни тугатиш лозим. Умуман қишлоқ хўжалигида мулкчиликнинг жамоа, ижара, хусусий шаклларини кенгайтиришга кўпроқ эътибор бериш зарур. Вилоятимизнинг барча туманларида катта бойлик ҳисобланган суғориладиган ерлардан самарали фойдаланиш учун зарур бўлган ҳамма чораларни кўриш вақти келди.

Ҳамма жойда маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш ҳамда даромадни ошириш ва шунинг ҳисобига ижтимоий соҳаларни ривожлантириш энг долзарб вазифалардандир. Бу ҳар бир раҳбарнинг бевосита бурчидир. Унинг раҳбарлик фаолияти ана шундай мезонлар билан баҳоланади.

Йиғилишда корхоналар, ташкилотлар ва муассасаларни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш ишлари бошланиб кетган бўлса ҳам унинг кўлами талаб даражасидан ҳали анча орқада қолаётгани таъкидланди. Мазкур масала бозор иқтисодиётига ўтишнинг бош вазифаларидан бири эканлигини эсдан чиқармаслик лозим. Фақат шу йўл билангина кишиларнинг ўз корхонаси, муассаса ва мулкига бўлган муносабатини ўзгартириш мумкин бўлади. Республика ҳукуматининг халқ хўжалигини ривожлантиришдаги асосий йўналишларидан бири ҳам шундан иборатдир.

— Бозор муносабатларига ўтиш даври,— деди ўз сўзида Чирчиқдаги «Электркимёсаноати» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори Ф. Юсупов,— барча жамоалар қатори бизнинг кимёгарларимиз олдига ҳам қатор муаммоларни кўндаланг қилиб қўйди. Айниқса, мижозлар билан таркиб топган алоқаларнинг бузилиши ишлаб чиқаришнинг бир маромда боришига салбий таъсир қилмоқда. Тайёрланган маҳсулотларни вақтида жўнатолмаяпмиз. Чунки биздан минерал ўғитлари оладиган ҳамма мижозларимиз биз билан ҳали шартномалар тузганлари йўқ, тузганлари ҳам тайёр маҳсулотни вақтида олиб кетмаяпти. Оқибатда бир неча миллиард сўмлик маҳсулотимиз йиғилиб қолди. Бизни қийнаётган яна бир муаммо бор. Ҳозирги кунга келиб Ўзбекистон деҳқонлари биздан 1,5 миллиард сўмдан кўпроқ қарз бўлиб қолдилар. Бу маблағ ҳисобимизга тушмаганлиги учун ссудалар олишга мажбур бўлаяпмиз. Республика раҳбарлигидан деҳқонларимиз бизга бўлган қарзнинг ҳаммасидан бирдан бўлмаса ҳам босқичма-босқич узиб боришларига кўмаклашишни илтимос қилардим.

Оҳангарон тумани ҳокими С. Балашов ўз нутқида туманда деҳқончилик ва чорвачиликни ривожлантириш, саноатни юксалтириш бўйича қилинаётган ишлар ҳақида батафсил тўхталди. У қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг асосий турларини етиштириш топшириқлари тўла ва ошириб адо этилганлигини маълум қилди. Ғалла тайёрлашда яхши натижаларга эришилганлиги, давлатга белгиланганидан анча кўп ғалла сотилганлиги ҳақида сўзлади. Сабзавот ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини давлатга топшириш режалари ҳам бажарилганлигини таъкидлаш билан бирга картошка етиштириш ҳамон оқсаётганлигини афсус билан эътироф этди.

Районда чорвачиликнинг қўйчилик тармоғини ривожлантиришда муайян ютуқларга эришилди. Четдан 23 минг бош майда мол сотиб олинди. Ҳозирги вақтда қорамолларни кўпайтириш бўйича чоралар кўрилмоқда. Қирғизистон ва Тожикистондан яна жун ва гўшт етиштиришга мўлжалланган 16 мингта қўйни харид қилиш ниятимиз бор, деди С. Балашов.

Тошкент вилоят юк ташиш автомобил транспорти концерни раиси С. Юсупов корхона жамоасининг ўтган йилги иши ҳақида батафсил гапириб, бу йилги катта ва масъулиятли вазифаларни бажариш учун ҳам астойдил кураш бораётганлигини айтиб ўтди. Ўтган икки ойда давлат режалари асосий техник-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича уддаланди. Қўшимча минглаб тонна юк ташилди, даромад ва фойда олинди. Бу маблағлар ишлаб чиқаришни ривожлантириш қатори жамоани ижтимоий муҳофаза қилишга сарфланмоқда.

Айни вақтда нотиқ транспорт хўжалигини ривожлантириш, ундан фойдаланишни яхшилаш билан боғлиқ бўлган қатор масалалар устида тўхталиб ўтди.

Музокараларда сўзга чиққан вилоят агросаноат уюшмасининг раиси У. Иброҳимов вилоят қишлоқ хўжалигида иқтисодий ислоҳотнинг амалга оширилиши, мулкчиликнинг янги-янги шаклларини юзага келтириш, қишлоқ хўжалиги экинлари турларини кўпайтириш, фермер хўжаликларини ривожлантириш ва бошқа соҳаларни юксалтириш билан боғлиқ бўлган муаммолар ҳақида гапирди.

Йиғилишда Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Б. С. Ҳамидов нутқ сўзлади.

Йиғилишда Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг масъул ходими И. Ф. Шодмонқулов, Ўзбекистон Металлургия концернининг раиси П. С. Мақсудов, Ўзбекистон Кимё концернининг раиси М. М. Мирҳожиев, республика Давлат қимматбаҳо металлар қўмитасининг раиси Ш. Нажимов ўртоқлар қатнашдилар.

Йиғилишда муҳокама қилинган масала юзасидан кенгайтирилган қарор қабул қилинди.

Н. НАСИМОВ,
М. МИРҲАМИДОВ.

● ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ ФАОЛЛАРИНИНГ КЕНГАЙТИРИЛГАН ЙИҒИЛИШИДАН

● **ВИЛОЯТ** фаоллари йиғилиши қатнашчилари шу ерда ташкил этилган кенг истеъмол моллари кўргазмасини катта қизиқиш билан томоша қилдилар. Бу ерда вилоятимиз корхоналарида ишлаб чиқарилган юзлаб хил турли-туман буюмлар намойиш қилинган эди. Суратқаш Даврон Аҳмад ушбу лавҳаларни шу кўргазмадан олган.

ҚУТЛОВ

ҲАМИША ДЕҲҚОНЛАР ОРАСИДА

— Ҳой, Ойсара хола! Колхозимизга янги раис келгани рост бўлдими? Жуда бообрў одам дейишяпти-я!

— Ҳа, Этамназар Хатамов келибди. Бир вақтлар ўзимизда раис, кўп йиллар райком бўлган одам. Аслида ҳамқишлоғимиз, «Шахмат»да туғилиб ўсган.

Кеча катта мажлис бўлибди, менинг чолим ҳам сўзга чиққанмиш. Уйга келиб роса мақтанди: «Этамназар ака, сиз билан бир йилдан кейин гаплашамиз. Турмушимизда ўзгариш бўладими, йўқми, шунда билинади», деб айтдим дейди.

— Укангизди ҳам оғзи қулоғида. Ҳа, сиз нимага хурсанд бўласиз, у киши ҳам бир пенсия ёшидаги одам экан десам: «Э, сен нимани биласан, яқинда уйингга табиий газ, тоза ичимлик сув келадиган бўлди. Шўр сув ичишдан, ўтин-кўмир ташвишидан қутуламиз», дейди.

«Зафар — Ғалаба» маршрутидаги автобусда чамаси район марказий касалхонасида кимнидир кўриб қайтаётган, қўлида қандайдир тугунлари бор бу икки ўртаяшар аёлнинг сўзларини беихтиёр тинглаб, олдин уларнинг «сиёсий ғийбати»дан кулгим келди. Лекин шу ондаёқ бу суҳбат замирида жуда чуқур ва жиддий маъно ва оддий одамлар наздида ҳар биримизнинг ўз баҳойимиз борлигига имон келтирдим.

Ҳа, эндиликда халқимизга унга ким раҳбар бўлиши барибир эмас. Одамлар турмушнинг фаровон бўлиши, етакчининг халқпарварлиги, тадбиркорлигига боғлиқ эканини тушуниб қолдилар. Шу жиҳатдан олиб қараганда юқоридаги суҳбат иштирокчилари ўзлари сезмаган ҳолда Навоий номли жамоа хўжалигида меҳнаткашларнинг кўпчилик қисми Этамназар Ҳатамовнинг раисликка сайланганидан мамнун эканликларини яна бир бор тасдиқладилар.

Этамназар ака бу хўжаликка шу ерлик халқнинг, юртбошилар, маҳалла оқсоқоллари талаби билан раисликка келди. Улар Ҳатамовдан кексайган чоғида ўз она қишлоқларини обод қилишда ёшларга бош-қош бўлишни илтимос қилдилар.

У колхозга келиши билан дарё бўйидаги икки колхоз «Ғалаба» ва Навоий номли жамоа хўжаликларини бирлаштириш ғоясини ўртага ташлади. Ҳозир айрим хўжаликлар парчаланиб, алоҳида қишлоқлар базасида майда колхозчалар ташкил қилиш авж олган бир даврда, нисбатан йирик саналган бу икки хўжаликни бирлаштириш тўғрисидаги фикр кўпларни ҳайратга солди. Бироқ у колхозчиларни хўжаликларни бирлаштириш йўли билангина бир қатор ҳал бўлмай келаётган ижтимоий муаммоларни ечиш мумкинлигига ишонтирди. Натижада А. Навоий номини олган бирлашган хўжалик бошқаруви раислигига Э. Ҳатамов сайланди.

— Колхозларимиз бирлашгани маъқул иш бўлди, — дейди янги раиснинг собиқ «Ғалаба» колхози бўйича ўринбосари Азимжон Қурбонов. — Мана сизга бир мисол, бир неча йиллардан буён қишлоқларимизга табиий газ ўтказиш тўғрисида гап-сўз қилиб келдик. Лекин турли сабабларга кўра бу иш орқага сурилиб келмоқда. Бурноғи йили колхозлардан бирида лойиҳа ҳужжатлари тайёр эмаслиги учун иш тўхтаб қолган бўлса, ўтган йили бу ишга етарли маблағ йўқлиги маълум бўлиб қолди. Аҳолини тоза ичимлик сув билан таъминлаш, электр линияларини янгилаш, кўчаларни таъмирлаш, янги қурилишлар каби кўп маблағ талаб қилувчи масалаларда ҳам кўзга кўринарли иш қилинмади. Мен бу муаммоларимизни фақат ягона раҳбарлик орқали, кучларимизни бирлаштирган ҳолда ҳал қилиш мумкинлигига ишонаман.

Янги раис биринчи кунларданоқ мана шу долзарб масалалар билан жиддий шуғуллана бошлади. Айни кунларда район, қолаверса вилоят ҳокимликларининг ва қатор тегишли ташкилотларнинг ёрдами билан Навоий номли жамоа хўжалигини ободонлаштириш хусусида бир қанча амалий ишлар бошлаб юборилди.

* * *

Шу ўринда от айланиб қозиғини топади, деган нақл бежиз айтилмаган экан, дегимиз келади. Эгамназар аканинг меҳнат фаолияти 1947 йилда у 17 ёшга тўлар-тўлмас шу колхозда оддий колхозчи бўлиб ишлашдан бошланган эди. У колхозда то 1951 йилгача, Тошкент педагогика олий илмгоҳига ўқишга киргунича ишлаган.

У 1955 йили институтни битириб келгач, Бекобод шаҳар мактабида ўқитувчилик қилди. Сўнгра орада ҳарбий хизматни ҳам ўтаб келгач, халқ маорифи бўлимида инспекторлик вазифасида ишлади. 1957 йилда ўз касбини пухта эгаллаган, билимдон ва ташаббускор педагог район партия комитетига лектор-консультантлик вазифасига таклиф қилинди. 1958-61 йилларда район газетаси «Коммунист»да муҳаррирлик қилди. Шу даврда у одамларга адолат учун курашувчи раҳбар сифатида танилди. 1961 йилда район ижроия комитети раисининг муовинлигига сайланди. 1963 йилда эса Э. Ҳатамов энг қолоқ хўжаликлардан ҳисобланган, ўша пайтда «Победа» номи билан юритилган колхозга раис бўлди. Бу даврда ҳам Эгамназар аканинг ташкилотчилик фаолияти, айниқса, яққол намоён бўлди. «Победа» колхози бир неча йил ичидаёқ иқтисодий жиҳатдан бақувват хўжаликка айланди.

1970 йили Э. Ҳатамов фаолиятида юқори босқич, унинг район миқёсида раҳбарлик қилиш даври бошланди. Тадбиркор раҳбар эканлигини исботлаган колхоз раиси шу йили Бекобод район ижроия комитети раислигига сайланди ва бу вазифада 1976 йилгача муваффақиятли ишлади. 1976 йилда вилоят партия қўмитаси уни Оққўрғон район партия қўмитаси биринчи секретарлиги вазифасига тавсия қилди. У 1982 йилгача шу район партия ташкилотига раҳбарлик қилди.

1982 йилда Э. Ҳатамов Бекобод райони партия ташкилотининг биринчи секретари бўлиб келди ва бу вазифада 1987 йилгача ишлади.

Биз ана шу йиллар жумҳуриятимиз тарихида қора ҳарфлар билан ёзилганлигини, айни шу даврда халқимизнинг жуда кўп асл фарзандлари ноҳақ жабрланиб қолганлигини яхши биламиз.

Гдлян ва унинг ёрдамчилари тимсолидаги қора кучлар Э. Ҳатамовга ҳам кетма-кет ҳужум уюштирдилар. Лекин гуноҳсиз одамга ҳеч бир айб тақолмай, доғда қолдилар. Бирор киши мен биринчи секретарга пора бердим ёки шу ишни қиласан, деб менга биринчи секретар кўрсатма берган, деб гувоҳлик бермаганидан кейин ҳатто, Гдлян ҳам уни ҳибсга олишга журъат қила олмади. Лекин орада ҳар хил гап-сўзлар, «миш-миш»лар кўпайди. Шу боисдан Этамназар Ҳатамов 1987 йилда ўз аризасига мувофиқ биринчи секретарлик вазифасидан бўшади. Шунда ҳам кўп йиллар у билан биргаликда ишлаб, унинг ҳалол инсон эканлигига шоҳид бўлган район фаоллари собиқ биринчи секретарнинг бир четга сурилиб кетишига йўл қўймадилар. Вилоят раҳбарлари унга истаган хўжалигига ўтиб ишлашни таклиф қилдилар. Лекин у шу пайтда бўшаб қолган жой, агросаноат комплекси ходимлари касаба уюшмаси район қўмитасига ўтиб ишлаш истагини билдирди ва бир овоздан касаба уюшмаси район қўмитаси раислигига сайланди.

Эҳтимол шу даврда ҳар хил туҳмат ғаплардан асаблари ниҳоятда толиққан Эгамназар ака пенсия ёшигача тинчгина ишлаб, бироз дам олай деган фикрда бўлгандир. Лекин, амалий ишларга, кенг экинзор далалар ташвишига ўрганган инсон табиатига тинчгина идора хизмати тўғри келмас экан. У 1989 йилда район раҳбарларидан матлубот жамиятлари уюшмаси қошидаги 1000 гектарга яқин ери бор ёрдамчи хўжалик директорлиги вазифасини сўраб олди.

Бўрдоқичиликка ихтисослашган ёрдамчи хўжалик ташкил бўлганига бир неча йиллар бўлишига қарамай, йил сайин иқтисодий зарар келтирмоқда эди. Э. Ҳатамов раҳбарлигида мазкур хўжалик ҳам давлатга, ҳам район аҳолисига фойда келтираётган тармоққа айланди. Бу ерда ҳам у ўзининг ҳамиша замонавий усулларга таяниб ишловчи раҳбар эканлигини яна бир бор исботлади. Ёрдамчи хўжалик ҳозирги кунларда ҳам район халқини озиқ-овқат маҳсулотлари, айниқса, гўшт билан таъминлашда салмоқли ҳисса қўшмоқда. У ёрдамчи хўжалигида икки йилга яқин ишлади, холос. Лекин ўн йиллар мобайнида амалга ошмаган ишлар шу қисқа фурсатда бажарилди. Чўл зонасидаги узоқ қишлоқда ихчамгина бўлса-да, янги мактаб биноси, болалар боғчаси, медпункт, ҳаммом ва бошқа қурилишларни амалга ошириш осон бўлмади. Бироқ шу ишлар Ҳатамов даврида бўлганлигини тан олиш керак.

У ёрдамчи хўжалик директори бўлгач, меҳнат кишиларининг моддий даромадини ошириш, бозор иқтисодига ўтиш шароитида уларни ижтимоий ҳимоялаш масалаларига жиддий эътибор берилди.

— Эгамназар ака бизга келган заҳоти ижара пудратини жорий қилди, — дейди ёрдамчи хўжалик агрономи Абдусамад Тўрақулов, — Янги директор бир гектарга 1,5 минг сўм тўлаш шарти билан ерларни ижарага бера бошлади. У хўжалик кассасига 1,5 минг сўм тўлаб қўйиб, шу ерга хоҳлаган нарсангизни экиб олинг, деб айтди. Очиғи мен бу ишга район раҳбарлари рухсат беришмаса керак, деб ўйловдим. Лекин директор уларни ўзининг ҳақ эканлигига ишонтирди.

1991 йилда район раҳбарлари унга сўнгги даврда жуда қийин аҳволда қолган «Шоликор» давлат хўжалигига директор бўлиб ўтишни таклиф қилдилар. Этамназар ака тез орда бу хўжаликни ҳам қолоқликдан олиб чиқди.

* * *

Яқинда Навоий номли колхозда бўлганимда одамлардан янги раиснинг илк қадамлари ҳақида сўрабсуриштирдим. Бу ерда кўпчилик янги раис бошлаган ишдан мамнун эканлигидан гапиради. Жумладан, мажлисда кимдир хўжаликда чорвадорга ҳеч ким эътибор бермай қўйди, уларга иш ҳақлари ҳам ўз вақтида берилмаяпти, деб шикоят қилган экан, раис дарҳол чорвадорлар ҳолидан хабар олди. Фермага чой, гўшт, ёғ, ун ва бошқа озиқ-овқат маҳсулотлари олиб келиб берилишини ташкил қилибди. Раҳбарнинг ғамхўрлиги меҳнат кишисини янада яхшироқ ишлашга даъват этиши азалдан бор гап. Фақат шу ишни қила билиш керак.

Яна эшитишимизча, раис колхозда янги қурилган уйларни биринчи галда энг ночор аҳволдаги бева-бечораларга берилишига эришибди. Биз олдиндан Этамназар Ҳатамовичнинг қаерга борса аввало ночор кишиларга ёрдам қўлини чўзишга ҳаракат қилишлигини яхши биламиз. У 1982 йили Бекобод район партия қўмитасининг биринчи секретари бўлиб келган заҳоти икки нафар биринчи гуруҳ ногиронларига район марказидан иккита коттеж бир неча ой ичида унинг шахсан назорат қилиб турганлиги сабабли тўла битказдириб берилганлигини кўпчилик яхши билади. У бутун умри мобайнида жуда кўп шу каби хайрли ишларга сабабчи бўлди. Бугун отахон раис пайғамбар ёшига кирди. Бу ёшда ҳар бир инсон умри мобайнида амалга оширган ишлари, йиллар мазмунини сарҳисоб қилса арзийди. Шу ўринда биз Этамназар ака босиб ўтган йўлга назар ташлар эканмиз, унинг фаолияти кўпчилик учун ибрат бўларли даражада эканлигига яна бир карра имон келтирдик. Ушбу мақолада эса биз отахон бош қўшган савоб ишларнинг биргина зарраси, ўз билганларимиз ҳақида ёздик, холос. Э. Ҳатамовнинг хизматлари ҳукуматимиз томонидан ҳам муносиб тақдирланган. У 4 та «Меҳнат Қизил Байроқ» ордени, «Ҳурмат белгиси» ордени, қатор медаллар ва ҳукумат Фахрий Ёрлиқлари нишондори. У ҳақли равишда хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалиги ходими унвонига сазовор бўлган.

Биз Э. Ҳатамовни мустақил давлатимиз Президенти И. А. Каримов яқинда таъкидлаганларидек, юрагида пайғамбар ёшига кирса ҳам, ғайрати жўш урган, ўз элига хизмат қилишдан ўзга мақсади йўқ фидойи раҳбарларга қиёслагимиз келади.

Яна бир гап. Ўтган йили Эгамназар ака «Шоликор»да катта бир йиғинда «мен бу хўжаликка беш-олтита одамни бой қилиш учун келганим йўқ, мен шу ерда яшаётган 5000 одамни бой қилмоқчиман» деб айтган эди. У сўзининг устидан чиқди. Навоий номли жамоа хўжалигига ҳам у 5—10 та одамни эмас, 10000 лаб одамларни бой қилиш учун борди. Фақат ўз элини юракдан ардоқлаб келган инсонларгина шу мақсад йўлида ўз ҳаётларини тикадилар. Биз раис бобонинг бу хайрли ишида ҳам муваффақият тилаймиз.

Абдуҳамид ҚОДИРОВ,
«Бекобод овози» ҳафтаномасининг махсус мухбири.

КЎРИНГ, ТОМОША ҚИЛИНГ

Пайшанба, 11. III

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Орол оҳанглари». Телефильм.
7.45 «Демидовлар». Бадиий фильм. 2-серия.
9.00 Дунё хабарлари.
9.10 Араб тили.
9.40 «Мукаррама опа ва қирқ гўзал». Фильм-концерт.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Табиатшунослик. Тупроқнинг ердаги ҳаёт учун аҳамияти.
11.00 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
11.30 «Гурунг».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Филча ва мактуб», «Чипор филча ҳақида». Мультфильмлар.
18.30 «Табиат алифбоси». Тошкент Ботаника боғи.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Экран таништиради». Кинокўрсатув.
20.00 Дунё хабарлари.
20.10 «Баҳор юмушлари».
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Эълонлар.
21.00 Ҳукумат тадбирлари. Тошкентда уй-жойларни хусусийлаштириш бўйича халқаро семинар якунлари.
21.30 Республикада хизмат кўрсатган артист Тожиддин Муродов куйлайди.
22.20 «Малина аниоси». Бадиий фильм.
23.50 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Халқ манфаати йўлида». Бевосита мулоқот.
19.30 Болалар учун. «Табассум».
20.00 «Пульс». Хабарлар.
20.15 «Бу оқшомда».
21.30 «Пульс». Хабарлар.
21.45 «Билим сарчашмалари».
22.25 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

5.55, 9.20, 18.20, 21.20 — Кўрсатувлар тартиби.
6.00 Янгиликлар.
6.35 Эрталабки гимнастика.
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.25 «Ямагири-Мару маҳбуслари». Мультфильм.
9.55 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
10.40 «Джем».
11.10 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
11.50 «Матбуот-экспресс».
12.00 Янгиликлар.
Кундузги киноэкспресс
12.20 «Юрак атишмоачилиги». Телевизион бадиий фильм (Польша).
13.45 «Фақат Мюзик-холлда». Телевизион бадиий фильм.
14.50 Мультфильм.

*

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
15.20 «Телемикст».
16.05 «Ён дафтар».
16.10 Матвей Блантер қўшиқлари.
16.40 «Капитан Врунгелнинг саргузаштлари». Кўп серияли мультфильм.
17.30 «Джем».
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.25 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
19.05 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
19.50 Э. Радзинский. «Театр можароси». 2-қисм.
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.55 Эълонлар.
21.00 Янгиликлар.
21.25 «Мосфильм» киностудиясининг 70 йиллигига. «Муҳаббат ва кабутарлар». Бадиий фильм.
23.15 «Матбуот-экспресс».
23.25 Фигурали учиш. Жаҳон чемпионати. Жуфт бўлиб учиш. Ихтиёрий программа. Чехиядан кўрсатилади. Танаффус пайтида [24.00] — Янгиликлар.
01.10 Футбол. «Уэмбли сари йўлда».

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.25 Ишбилармон кишилар даври.
8.55 Мусиқа йирик пландa.
9.55 «Услуб».
10.25 «Бола тилидан...».
11.05 «Осойишталик № 9».
12.05 Кундузги сеанс. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 142-серия.
12.55 «Пилигрим». Россия саёҳатлар бюроси.
13.40 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
14.05 «Гап-гаштакларни қўмсаб».
14.30 Россиянинг телевизион театри. Н. Садур. «Панночка». Н. В. Гоголнинг «Иблис» қиссаси асосида телеспектакль.
16.16 Янгиликлар.
16.25 Ишдан бўш пайтингизда. «Мушуклар — овунчоқларимиз».
16.40 Трансросэфир. «Хусусийлаштириш панорамаси».
17.25 Халқаро кўрсатув.

*

18.00—22.25
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.25 «Асил ҳолича».
23.20 Буржлар туркумидан.
00.15 Спорт кўрсатуви.
00.20 «Васильевская кўчаси 13-уйда озодлик».

Жума, 12. III

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Офицерлар». Бадиий фильм.
8.55 Дунё хабарлари.
9.05 Инглиз тили.
9.35 «Дебют». Фильм-концерт.
10.00 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
10.30 Ўқув кўрсатуви. Биология. Ҳозирги замон селекцияси.
11.00 «Меҳр қолур, муҳаббат қолур». Фарғона вилояти ёшлари ҳаётидан.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Фэт-Фромус ва қуёш». Мультфильм.
18.20 «Ғазалхон ёшлигим».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Мустақиллик иқтисодиёти».
19.50 Мусиқий дақиқалар.
20.00 Дунё хабарлари.
20.10 «Билиб қўйган яхши».
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Истиқлол ва маънавият».
21.30 «Булоқлар кўз очганда». Қорақалпоғистон телевидениесининг дастури.
22.30 «Мимино». Бадиий фильм.
24.00 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

БИШКЕК КЎРСАТАДИ

18.05 «Ана холос». Мультфильм.
18.15 «Байкем, Эжем жана биз».
18.30 «Энергетика» программаси.
19.00 Хабарлар.
19.15 «Жоокер».
19.45 «Ден соолук».
20.15 Криминал хабарлар.
20.25 «Тянь—Шанда эки куи».
21.00 Хабарлар.
21.15 «Хайрли кеч, Бишкек» (қирғиз ва рус тилида).

● «ОРБИТА IV»

5.55, 15.20, 00.35 — Кўрсатувлар тартиби.
6.00 Янгиликлар.
6.35 Эрталабки гимнастика.
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.20 «Зазеркалье». «Еттинчи жин». Телевизион бадиий фильм («Ўзбекфильм»).
10.40 «Учишга ярoқсиз учувчи учун машғулот». Телефильм премьераси (Иркутск).
11.00 «Саёҳатчилар клуби» (сурдо таржимаси билан).
11.50 «Матбуот-экспресс».
12.00 Янгиликлар.
Театр шинавандалари, Сизлар учун!
12.20 А. Штейн. «Версия». Моссовет номли Давлат академик театрининг фильм-спектакли.

*

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
15.25 «Бридж».
15.50 «Бизнес-класс».
16.05 «Ён дафтар».
16.10 «Зазеркалье». «Еттинчи жин». Телевизион бадиий фильм.
17.30 Халқ куйлари.
17.50 «Иш».
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.20 Давлатлараро «Останкино» телеканали «Россия ҳамда МДҲда нефть ва сиёсат» кўрсатувини таништиради.
18.40 «Инсон ва қонун».
19.15 «Вагон-03».
19.45 «Мўъжизалар майдони».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.55 Эълонлар.
21.00 Янгиликлар.
21.20 «Ҳафтанинг машҳур кишиси».
21.35 «Детективлар клуби»да. «Эн-эйч-кей» (Япония) телекомпанияси таништиради. «Сўнгги автопортрет». Телевизион бадиий премьераси.
22.50 М. Годенконинг хотира кечаси.
24.00 Янгиликлар.
«ВИД» таништиради:
00.40 «Музобоз».
01.25 «Обоз» майдончаси. «Кар-мен» гуруҳи.
02.25 «Матбуот-экспресс».

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.25 Ишбилармон кишилар даври.
8.55 Кипрас Мажейка. «Кичик Европадан репортажлар».
9.25 Ишдан бўш пайтингизда.
9.40 «Асил холича».
10.35 «Ҳайвонот оламида». Кўрсатувни Н. Дроздов олиб боради.
11.30 Мульти-пульти.
11.40 «Параллеллар».
11.55 Кундузги сеанс. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 143-серия.
12.45 Буржлар туркумидан.
13.40 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
14.05 «Ижица».
14.35 «Тбилиси-80» рок-фестивали».
15.30 Телетекст.
15.35 «Телебиржа».
16.05 Янгиликлар.
16.20 «Рост» студияси. «Бизнинг «Аралаш-қуралаш».
16.50 Трансросэфир. «Лазарет».
17.20 «Жаноблар—ўртоқлар».
17.35 Парламент хабарномаси.
17.50 Спорт кўрсатуви.

*

18.00—18.25
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.25 Жума кунлари Дисней. «Ер сайёрасига юборилган». Бадиий фильм. 2-серия.
19.15 «Ҳар бир кун байрам».
19.25 «Хурофий одатсиз».
20.20 «Нолинчи вариант». Бадиий фильм.
21.45 Катталар учун мультфильм.

*

21.55—24.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

Шанба, 13. III

● ЎзТВ I

7.00 «Ассалому алайкум».

*

8.00 Дунё хабарлари.
8.10 «Бегоналарнинг кириши мумкин эмас — мумкин» Бадиий фильм.
9.25 Ёш спортчилар мактаби: 1. «Шоҳруҳ» клуби. 2. Миллий кураш сабоқлари.
10.15 «Саноатимиз одимлари». Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси.
10.45 «Алифбо сабоқлари».
11.15 «Мурувват».
11.45 Ш. Бошбеков. «Чароғбонлар». Маннон Уйғур номидаги санъат институти битирувчиларининг диплом спектакли.
13.00 «Мактаб ва ҳаёт».
13.40 «Ёшлик ёғдуси».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Инжиқ малика», «Оқ қарқара». Мультфильмлар.
18.30 «Санъат ғунчалари».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Одобнома».
19.50 «Наврўз» тараддуди.
20.30 «Туркистон» ахбороти.
21.00 «Сулола». Ўзбекистон халқ артисти Ботир Зокиров.
22.20 «Маҳобҳорат». Кўп қисмли телевизион бадиий видеофильм (Ҳиндистон). 7-серия.
23.05 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

17.00 АШГАБАТ КЎРСАТАДИ

● «ОРБИТА IV»

6.45, 8.30, 21.20, 00.35 —Кўрсатувлар тартиби.
6.50 Эрталабки гимнастика.
7.00 «Матбуот-экспресс».
7.10 Ишбилармон кишининг шанба тонги.
7.55 Янгиликлар.
8.35 «Спорт-имконият».
9.05 «Марафон-15» — кичкинтойларга.
9.30 «НУЖ: эълон қилинмаган ташриф».
10.00 Шанба кунги дастхат.
10.30 Тиббиёт сиз учун.
11.10 «Қизил космос». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 4-фильм — «Полигон». 5-фильм — «Аёллар».
12.10 «Ишқий ёзишмалар» ёки «Соня билан Америка томон саёҳат». 2-кўрсатув.
12.35 «Қора кўркам от саргузаштлари». Болалар учун учун кўп серияли телефильм премьераси.
13.00 «Марафон-15».
13.50 Фигурали учиш. Жаҳон чемпионати. Ихтиёрий рақс. Чехиядан кўрсатилади.
14.40 «Кино асри» рукни таништиради.
15.00 Янгиликлар.
15.20 «Марказий экспресс». Европа тележурнали.
15.50 «Сеними, шошмай тур!». Мультфильмлар. 9 ва 10-фильмлар (25 йиллик юбилейига).
16.15 «Ультра-си». Спорт кўрсатуви.
17.15 «Қизил квадрат».
17.55 «Сергей Михалков. Мен қандай қилиб совет ёзувчиси бўлдим!».
18.35 «Ҳайвонот оламида».

19.15 «Оба-На-Угол-шоу».
19.45 «Коламбия пикчерс» таништиради. «Ўлимнинг йигирма тўрт қароти». Телевизион бадиий фильм премьераси. «Майк Хаммер» телесериалидан.
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.55 Эълонлар.
21.00 Янгиликлар.
21.25 «Коламбия пикчерс» таништиради. «Қироллик курсисида». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 5-серия.
22.25 «Матбуот-экспресс».
22.35 «Қойил».
23.50 «Болхона». Катталар учун мультфильм («Ўзбекфильм»)
24.00 Янгиликлар.
00.40 «Юрак етишмоачилиги». Телевизион бадиий фильм.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.20 «Оламга ўз нигоҳи билан қараш».
8.45 Мульти-пульти.
8.55 «Формула-730».
9.25 «Рост» студияси. «Бизнинг «Аралаш-қуралаш».
9.55 «Бурда моден» тавсия этади...
10.25 Фольклор. «Пилянликлар».
10.55 Унутилган номлар. «Зинаида Гиппиус». 3-қисм.
11.25 Кундузги сеанс. «Ойижон». Бадиий фильм.

*

12.50—16.30
«ЎЗБЕКИСТОН» ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛИ

1. «Мусаввир устахонасида».
2. Ф. Шопен ижодига бағишланган кўрсатув.
3. «Рангинкамон» (тожик тилида).
4. «Безнен мирас» (татар тилида).
5. «Тадбиркорлар».

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

16.30 «Чегарасиз футбол».
17.30 «К-2» таништиради: «Америка юлдузлари».

*

18.00—19.50
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.50 «Энг ёқимли ва жозибадор аёл». Бадиий фильм.
21.15 «Келинг, аниқлаб олайлик».

*

21.25—22.30
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.30 «Мутлақо маҳфий».
23.25 «Ивин А.». Бадиий фильм.

Якшанба, 14. III

● ЎзТВ I

7.00 «Ер ости бойликлари». Телефильм.
7.25 Рақслар гулдастаси.

*

8.00 «Туркистон» ахбороти.
8.30 «Маҳобҳорат». Кўп қисмли телевизион бадиий видеофильм. 6—7-сериялар.
10.00 «Ўзбекистон спорти».
10.20 Болалар учун. «Биргаликда куйлаймиз».
10.55 «Ёшлик» студияси. «Нон — ризқ-рўзимиз».
11.25 «Истиқлол ва адабиёт».
12.05 «Мўъжизалар маскани». Цирк.
12.45 «Инсон ва замин».
13.45 Болалар учун фильм. «Оролчадаги саргузаштлар».
14.50 Тижорат канали. «Дашт фидойилари». Косон туманидаги «Сурхон» хўжалиги иш фаолиятидан.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Ўсмирлар учун. «Ўйла! Изла! Топ!».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Аралаш». Ҳажвий киножурнал.
19.30 «Мусиқа жавоҳи».
20.20 Жаҳон спорти янгиликлари.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.00 «Деҳқончилик ислоҳоти». Республика пахтакорлари кенгаши олдидан.
21.30 «Омад ҳамиша келавермайди». Бадиий фильм.
22.50 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

БИШКЕК КЎРСАТАДИ

18.05 «Скрипка чалишни орзу қилган паҳлавон». Мультфильм.
18.15 Телатомошабинларнинг талабларига биноан концерт (рус тилида).
19.00 Хабарлар.
19.15 «Манас ота».
21.15 Кино оқшоми.

● «ОРБИТА IV»

6.20, 18.40, 22.45, 00.15— Кўрсатувлар тартиби.
6.25 «Руҳни чиниқтириш».
7.25 Эрталабки гимнастика.
7.40 «Спортлото» тиражи.
7.55 Янгиликлар.
8.30 «Марказ».
9.00 «Эрта саҳарлаб». «Денвер — динозаврларнинг энг сўнггиси». Кўп серияли мультфильм премьераси.
9.30 «Ҳозирча ҳаммаси жойида».
10.00 «Тонг юлдузи».
10.50 «Мулкдор алифбоси».
11.00 «Ҳарбий ревю».
11.40 Киноҳақиқатми! «Ўлимга маҳкум этилганлар фитнаси». Бадиий фильм («Мосфильм», 1950 й.).
«КТВ-I» ва «Франс интернасиональ» канали таништиради:
13.55 «Пиф ва Геркулес». Кўп серияли мультфильм премьераси.
14.05 «Кусто командасининг сувости одиссеяси». Кўп серияли ҳужжатли фильм премьераси.

*

15.00 Янгиликлар.
15.15 Мультфильмлар премьераси: «Каспер ва унинг дўстлари», «Ҳақиқий ажина овловчилар».
16.10 «Ҳунарли хор бўлмайди».
16.15 «Аскольд Муров даври ва мусиқаси». Телефильм.
17.05 Мультфильм.
17.20 «Эфирда бевосита мулоқот».
18.00 «Панорама». Ҳафталик халқаро кўрсатув.
18.45 Янгиликлар.
19.00 «Саёҳатчилар клуби».
19.50 «Қойилмақом еттовлон».
20.50 «Театр мавсуми». Телевизион бадиий фильм.
21.55 Эълонлар.

*

22.00 «Якунлар».
22.50 «Марк Захаров серпантини».
24.00 Янгиликлар.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.20 Баскетбол шарҳи.
8.50 «Сиз яратган боғ».
9.20 «Рост» студияси. «Бефойда сабоқлар».
9.50 «Дораэмон». Мультфильм премьераси.
10.05 «Ҳали англанмаган коинот».
10.35 «Ати-бати...».
11.05 «Телекроссворд».

*

11.35—16.30
«ЎЗБЕКИСТОН» ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛИ

1. «Бурч» кўрсатуви.
2. «Умид» (уйғур тилида).
3. «Туркистон бир, Ватан бир».
4. «Чисен» (корейс тилида).
5. «Замандас» (қозоқ тилида).
6. «Шоир билан учрашув».

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

16.30 Диснейнинг сеҳрли олами. «Қора плашч», «Винни Пухнинг янги саргузаштлари».
17.20 «Киноанонс».
17.35 Парламент хабарномаси.
17.50 Спорт кўрсатуви.

*

18.00—22.30
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.30 «Си-Би-Эс» кинотеатри. «Биродарларча муҳаббат». Бадиий фильм (АҚШ).
00.15 «Ассорти».
00.45 «А» программаси.
01.15 «Ад либитум».

ЧЕВАРЛАРГА СОВҒАЛАР

БУГУНГИ кунда пойтахтдаги Моделлар уйи ўзининг замонавий, бежирим, харидоргир маҳсулотлари билан кўпчилик эътиборини қозониб келмоқда. 700 га яқин киши меҳнат қилаётган бу корхонада пальто, плашч, аёллар либослари, эркаклар кўйлаклари тикиб чиқарилмоқда. Корхона ўзининг сифатли маҳсулотлари учун бир неча бор турли хил мукофотлар ҳамда фахрий ёрлиқлар билан тақдирланган. Бу ерда ишчиларнинг меҳнат қилишлари учун ҳамма шароитлар яратилган. Халқаро хотин-қизлар байрами арафасида тажриба цехининг Таня Сейфуллина бошлиқ бригадаси ойлик режани 106 фоизга етказиб, айёмни хурсандчилик билан кутиб олди.

Намойишлар залида ушбу тантанага бағишланган корхона жамоасининг йиғилиши бўлиб ўтди. Бош директор Ғофур Иброҳимов ишчи-хизматчи аёлларни байрам билан қутлади. М. Алишева, М. Расулова, Г. Маҳкамова, Н. Шевченко каби моҳир тикувчилари, қўлигул моделчи-рассомлари А. Аширбоев, Л. Мардиевалар билан корхона ҳамиша фахрланажагини айтиб ўтди. Шундан сўнг хотин-қизларга байрам совғаларини улашилди.

У. МАНСУРОВА.

● Оҳангарон хабарлари

УБАИТ қишлоғида истиқомат қилувчи 215 хонадон кўп йиллардан бери ичимлик суви ва телефон алоқаси билан таъминланмагаилигидан арз қилиб келарди. Бу йил қишлоқдаги мавжуд артезиан қудуғидан марказий кўча бўйлаб 650 метр узунликда тоза ичимлик суви элтувчи қувурлар ётқизилиб, аҳоли талаби қондирилди. Шунингдек, қишлоққа телефон тармоғи тортилиб, биринчи навбатда зарур хонадонларга телефонлар ўрнатилди.

Бундан ташқари бу йил қишлоқни тўла газлаштириш ва мавжуд электр тармоқларини янгилаш режалаштирилган.

* * *

СУСАМ қишлоқ кенгаши ҳудудидаги Кўчбулоқ қишлоғида асосий йўллар кенгайтирилиб, тоғ сувлари бир ўзанга солинди. Уч ярим километр ерга асфальт ётқизилиб, Ангрен — Кўчбулоқ йўналиши бўйлаб автобус қатнови қайтадан тикланди.

* * *

КЎЧБУЛОҚ қишлоғининг Тоқберди аҳоли яшаш жойида янги ҳаммом ишга туширилди. Уни Оҳангарон райони ҳокимлиги билан Ангрен олтин конлари қазиб олиш бошқармаси биргаликда қуриб фойдаланишга топширдилар.

Заҳро РАҲМОНОВА,
Оҳангарон райони.

«Тошкент ҳақиқати»га жавоб берадилар

«ЮРАГИМДАГИ ДАРДЛАР»

16 январь, 1993 йил

Рўзномадаги «Сафгипрониизрав» ёки ҳозирги «Ўздавтиблойиҳа» институтининг бўлим бош мутахассиси Абдулла Муқимовнинг ҳаёти ва унинг оила аъзолари ҳақида «Одамлар ва тақдирлар» рукни остида берилган «Юрагимдаги дардлар» сарлавҳали мақолани ўқиб чиқдик ва у бизда чуқур таассурот қолдирди. Шунингдек, А. Муқимовнинг таҳририят томонидан бизга юборилган хатидаги бошқа воқеаларни ҳам синчиклаб ўрганиб чиқдик. Ҳақиқатан мактубдаги фактлар асосан тўғри кўрсатилган.

Директорнинг тушунтиришига бўйича бўлим бошлиғи Панков институт ҳисобида пул бўлмаганлиги учун А. Муқимовга пул ёзмаган экан. Яқинда биз вазирлик капитал қурилиш бошқармаси бошлиғи билан институтга бориб, хатда кўрсатилган барча фактлар ҳақида ўз фикрларимизни институт ходимлари билан маслаҳатлашдик.

Вазирликка тегишли бошқа бир қанча масалалар ҳам ҳал этилди. Бўлим бошлиғи Панков қаттиқ огоҳлантирилди.

Ҳозирги бозор иқтисодиёти даврида институтга келадиган буюртмалар камайиб, мутахассисларнинг кетиб қолишларига сабаб бўлмоқда. 450 мутахассисдан ҳозирги пайтда 240 нафари қолди. Илгари ушбу институт «Союзмиинздрав»нинг Москвадаги асосий бўлимига қарашли эди. Кадрлар, ҳисоб-китоб, капитал маблағлар ҳаммаси собиқ иттифоқнинг етакчи институти «Гипрониинздрав» орқали ўтарди. 1992 йилдан бошлаб унинг Ўрта Осиёдаги филиали республика соғлиқни сақлаш вазирлиги ихтиёрига топширилиб, «Ўздавтиблойиҳа» номини олди.

Шунинг учун бу ердаги асосий мутахассислар руслар ва рус тилида сўзлашувчи кишилар. Аммо шуни ҳам эътироф этиш керакки, бу мутахассислар ўз ишини биладиган, республика соғлиқни сақлаш иншоотларини барпо қилишга салмоқли ҳисса қўшган одамлардир. Биз уларнинг тажрибасидан фойдаланишимиз керак. Албатта, институт раҳбарияти билан келишганимиздек, ўзбек тили ўрганилиши ва институтнинг кундалик ҳаётида тадбиқ этилиши бўйича аниқ режалар тузилди.

«Ўздавтиблойиҳа» институтида юқори малакали мутахассисларини иш билан таъминлаш ва лойиҳа ишлари учун етарли миқдорда маблағ ажратиш масаласи ҳал этилмоқда.

Ҳозир маҳаллий кадрлардан иложи борича кўпроқ фойдаланиш фикрини ҳам маъқулладик. Институт раҳбарияти нафақа ёшига яқинлашаётганлиги сабабли талантли ёш маҳаллий кадрларимизни танлаб, шу ишга тайинлаш фикримиз бор.

Олий ўқув юртларида лойиҳа институтлари учун юқори малакали миллий мутахассисларни тайёрлашга эътибор бериш керак.

Вазирлик рўзноманинг юқорида қайд этилган мавзудаги мақолаларини астойдил маъқуллайди. Бу ёш авлодни яқин тарихимиздаги воқеалар билан таништиради.

Б. ЙЎЛДОШЕВ,
Ўзбекистон соғлиқни сақлаш вазирининг муовини.

«БАҒДОД»НИНГ КОНЦЕРТИ

ТОШКЕНТДА фаолият кўрсатаётган «Бағдод» шоу гуруҳи эстрада санъатининг ўзига хос йўналишида самарали изланиб дастлабки томоша дастурларини яратишга муяссар бўлди.

«Бағдод» яқин орада навбатдаги ижодий сафарга отланади. Самарқанд, Термиз, Денов каби шаҳарлар бўйлаб ўтказиладиган бу гастрол томошалари давомида янги концерт номерлари ижро этилади.

Шоу гуруҳи кўзга кўринган санъаткорлар билан ижодий алоқалар боғлаб, томошалар уюштиришни ҳам режалаштириб қўйди. Санкт-Петербург шаҳридаги модалар уйи билан биргаликда намойиш қилинадиган концертга катта тараддуд кўрилмоқда. Таниқли ўзбек қўшиқчи санъаткори Мансур Тошматов билан ижодий ҳамкорликда қўшма концерт ҳам ўтказилади.

ЖАҲОН ТИЛЛАРИГА ЭЪТИБОР

НЕМИС тили энг нуфузли тиллардан бири саналади. Шу сабабли ҳам у жаҳоннинг турли бурчакларида қизиқиш билан ўқиб, ўрганилмоқда. Бундай маърифий тадбирни амалга оширишда Гёте номидаги немис маданий марказининг қўшаётган ҳиссаси салмоқли бўлмоқда. Мазкур марказ бугунги кунда жаҳондаги 70 дан ортиқ давлат олий ўқув юртлари билан ҳамкорлик ўрнатган. Тошкент Давлат университети ҳам ана шундай олий ўқув юртларидан бири ҳисобланади.

Немис маданий маркази фаолиятини ва унинг режаларини жойларда оммалаштиришда университетнинг хорижий филология куллиёти немис филологияси кафедраси йўли билан ибратли тадбирлар амалга оширилмоқда.

Яқинда Тошкентда ўтказилган «Туркий забон муҳитида немис тилини ўрганиш» деган илмий йиғинни ташкил этишда кафедра фаоллик кўрсатди. Гёте номли немис маданий маркази, Ўзбекистон Олий таълим вазирлиги республика ўқув-методика маркази иштирокида уюштирилган бу кенгашда олийгоҳ ўқитувчилари маърузалар билан чиқдилар.

А. АЛИЕВ.

ҚАЛБАКИ ДИПЛОМФУРУШЛАР

Шаҳримизда яқинда яна бир хавфли, уюшган жиноятчилар гуруҳининг қилмишлари фош этилди. 20 февраль куни соат 13 да Тошкент автомобиль йўллари ва транспорти институти ёнида 26 ёшли М. А. шу институтни битиргаилик ҳақидаги қалбаки дипломни 40 минг сўмга сотаётганда қўлга туширилди. Дипломфуруш шаҳар тўқимачилик корхонаси ишчиси, тўқимачилик ва енгил саноат институти 3-курс талабаси экан. У қалбаки дипломни 22 ёшли Р. С. га пуллаган.

М. А. нинг уйи тинтув қилинганда унга қарашли 82 минг сўм пул, олий ва ўрта-махсус билим юртларини битиргаилик тўғрисидаги 6 диплом учун оққа кўчиришга тайёрлаб қўйилган матн ёзувлари, яна шу дипломларни сотиб олиш учун буюртма берган шахсларнинг исм, фамилиялари, хомаки матнлар ва шу жиноят ишига оид бўлган бошқа далиллар олинди. Дастлабки сўроқ, савол-жавоблардан маълум бўлишича, қаллоблар асосан тўрт кишидан иборат бўлиб, улар қалбаки дипломларнини ҳам ўзлари ясашган. Қалбаки ҳужжатни сотишда қўлга тушган М. А. нинг бу олди-сотдидаги шериги уюшган жиноий тўда аъзоси Ғ. А.нинг яшаш жойи тафтиш қилинганда пуллашга тайёрланган дипломдаги ёзувлар М. А. уйидан топилган дипломларнинг кўчирма матнлари эканлиги ҳам аниқланди. Яна ёзувсиз бир диплом, 400 минг сўм миқдорида нақд пул, Ўзбекистон Республикаси заёми облигациялари, ҳар хил маълумотномалар, муҳрлар босилган турли бланкалар топилди. Тўданинг учинчи аъзоси ҳеч қаерда ишламайдиган текинхўр И. С. дир. Тинтув ва сўроқ баёнини расмийлаштириш вақтида унинг ёнидан 66 минг сўм, яшаш жойидан дипломлар ичига ёпиштириладиган 57 варақача, 12 та диплом жилди кабилар топилди ва тергов учун мусодара қилинди. Қалбаки ҳужжатлар ясовчи ва сотувчи уюшган жиноий тўдага Ўзбекистон Давлат телерадио эшиттириш компанияси оркестрида хизмат қилувчи Ю. М. Л. бошчилик қилган. Ю. М. Л. нинг уйи тинтув қилинганда тезкор

ЖИНОЯТ ЖАЗОСИЗ ҚОЛМАЙДИ

гуруҳ ходимлари олий ва ўрта ўқув юртларини ўқиб, тугатилганлиги тўғрисидаги қалбаки дипломлар, бошқа ҳужжатларни тайёрлашда қўлланиладиган икки ёзув машинкаси, дипломларда тартиб рақамини туширишга мосланган металл клишелар, қўрғошиндан ишланган беш дона тўрт қиррали махсус қайроқ, 30 дона диплом учун ёпиштирма саҳифа, ЦВ сериясидаги диплом учун 130 дона ёпиштирма матн ёзилган варақалар, МТ-249 сериясидаги дипломлар (ўрта ўқув юртларига оид) 100 дона ёпиштирма матн варақачалари ва диплом нусхалари туширилган 6 та сурат (фото негативлари), диплом жилдлари тайёрлаш учун ишлатилган рангли дермантин мато ўрами, кўпгина матн ёзувларининг хомаки нусхалари, беш дона паспорт, 144 минг сўм пул, Ўзбекистон Республикаси заёмининг 30 минг сўмлик облигациялари мусодара қилинди. Қаллоблар мунтазам равишда ҳудудимиздаги олий ўрта ўқув юртлари битирувчиларига бериладиган диплом турлари ва нусхаларини ниҳоятда синчковлик билан ўрганганлар, уларнинг шакли, серия ва рақамларини кўчириб олиб, қалбаки ҳужжатларни тайёрлашда фойдаланганлар. Ҳужжатларга қалбаки имзолар чеккаилар. Олийгоҳлар, ўрта ўқув юртларида ўқиётган ёшлар орасидан ўз маҳсулотларини пуллаш мақсадида бетиним изғиб, харидор излаганлар. Бошқача айтганда, «илм» ҳужжатлари ясаш, уларни пуллаш, тарқатишни бу уюшган хавфли тўда янада кенгроқ йўлга қўйиш, ўз ишлаб чиқариш усуллари жараёнларини механизациялаш усулларини ҳам ўйлаб топганлар. Тошкент шаҳар ички ишлар бошқармасининг иқтисодий жиноятчиликка қарши кураш бўлими тезкор гуруҳи ўтказган ва муваффақият билан якунланган бу операция туфайли уюшган жиноий тўданинг барча аъзолари ушланди. Прокурор ижозат тасдиғи билан уларнинг иши юзасидан Ўзбекистон Республикаси жиноий мажмуалар кодексининг 175-моддаси 3-банди ва 405-моддаси асосида тергов олиб борилаяпти.

Қалбакичилик, ҳийла-найранг билан юз минглаб пулларни жарақ-жарақ сарфлаб, чегарасиз кайф-сафо, айш-ишрат қилган бу тўда яқинда мустақил Ўзбекистон суди олдида ўз қилмишлари учун жавоб беради.

М. НУРИДДИНОВ.

ШИФОХОНАДА ТАНТАНА

Пойтахтимиздаги 1-шаҳар клиник шифохонасида хотин-қизларни шарафлаш тантанаси бўлиб ўтди. Байрамона тўкин дастурхон атрофидан шифо масканида кўп йиллардан бери самарали меҳнат қилиб келаётган нажоткор аёллар, қўли енгил ҳамширалар билан бирга бу ерда даволанаётган хотин-қизлар ҳам жой олдилар.

— Сизларни ҳар қанча шарафласак, меҳнатларингиз олдида таъзим қилсак оз, — деди йиғилганларни байрам билан кутлар экан, шифохона бош шифокори Мурод Холматович Қодиров. — Сиҳатгоҳимизга даво истаб келувчилар соғайиб, бизлардан миннатдор бўлиб кетишларида сизларнинг хизматларингиз катта.

М. Қодиров бу ерда кўп йиллардан буён меҳнат қилаётган тажрибали шифокор ва ҳамширалардан бир гуруҳига байрам совғаларини топширди.

Тантана иштирокчиларини касалхона жарроҳлик бўлими кафедра мудири профессор А. Алимов ҳам қутлади. Аёллар маслаҳатхонаси бўлими мудири О. Алимова бу ерда иштирок этаётган барча аёллар номидан эътибор ва эъзоз учун ташаккур билдирди. Таниқли санъаткорлар ҳам байрам тантаналарида иштирок этиб, ўзларининг дилрабо куй ва қўшиқлари билан хотин-қизларни табрикладилар ва уларга баҳорий кайфият улашдилар.

● Суратларда байрам тантаналаридан лавҳалар.

Даврон АҲМАД олган суратлар.

*

● Табиат ва инсон почтасидан

«ЭКОС», «МЕТА»...

Табиатни муҳофаза қилиш, атроф-муҳитнинг мусаффолигини таъминлаш шу куннинг долзарб муаммоси бўлиб қолганлиги ҳаммага маълум. Шунинг учун ҳам бу соҳада ижобий натижаларга эришишни таъминлайдиган, унга нафи тегадиган барча имкониятларни ишга солиш ниҳоятда лозим бўлиб қолди.

Шуниси тақдирга сазоворки, бу муаммони ҳал қилиш йўлидаги ишлар кўлами тобора кенгайиб бормоқда. Бу иш билан шуғулланувчи янги-янги ташкилот-муассасалар пайдо бўлмоқда. Ўз сафига саноқли бироқ олийжаноб мақсадни — атроф-муҳит мусаффолигини таъминлашга, экологик аҳволини яхшилашга ҳисса қўшишни дилига жо қилиб олган кишиларни бирлаштирган айрим жамоаларнинг дастлабки қадамлариёқ қутлуғ бўлмоқда.

Чирчиқдаги «Мета» кичик корхонасини бунга мисол қилиб келтириш мумкин. Корхона жамоаси, айниқса, автотранспорт воситалари ҳавога чиқараётган заҳарли газ, иснинг миқдорини аниқлаш борасида самарали изланиш олиб бораяпти. Дастлабки ишлари натижаси дуруст бўлди. Бу ерда дизель ёқилғиси асосида юрувчи автомашиналардан чиқаётган газнинг заҳарлик даражасини аниқ ўлчовчи мослама яратилди. Бундай ўлчагичлардан фойдаланишнинг ҳеч қандай мураккаблиги йўқ, жуда осон. Бунинг устига анча арзон туради. Шунинг учун ҳам бу мосламалардан кенг фойдаланиш мумкин.

«Экос» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси ижодкорларининг атроф-муҳит мусаффолигини таъминлаш йўлидаги изланишлари салмоқли ва самарали бўлмоқда. Улар экологиянинг турли муаммоларини ҳал қилиш билан мунтазам шуғулланиб, бу соҳада анча илдамлаб кетдилар. Тупроқни тўкилган нефть маҳсулотлари қолдиғидан тозалашнинг самарали усулини ишлаб чиқдилар. Уни жорий қилиш бу муҳим муаммони оз маблағ ва меҳнат сарфлаб ҳал қилиш имконини беради.

Бирлашма илм аҳлининг экология соҳасидаги фаолияти фақат шундан иборат эмас. Паррандачилик ва чорвачилик хўжаликлари, мажмуиларининг оқава сувлари табиатга катта зарар келтирмоқда. Бирлашма жамоаси бундай сувларни тозалаш йўлларини қидириб, кўнгилдагидек натижага эришди. Бу иш бўйича айрим усулларни ишлаб чиқди. Ҳозир нима кўп паррандачилик фермалари кўп. Уларда ҳар йили тонна-тонналаб гўнг йиғилиб қолади. Бу гўнгларнинг анчагина қисми нобуд ҳам бўлади. Бунинг олдини олиш учун бирлашма мутахассислари уни донадор қилиш технологиясини ишлаб чиқдилар. Шундай қилинган чиқиндидан ҳатто чорвачиликда озуқа сифатида ҳам фойдаланиш мумкин бўлади.

Бирлашмада экологик аҳволни яхшилаш билан боғлиқ бўлган бошқа муаммоларни ҳал қилиш устида ҳам изланиш олиб борилмоқда.

М. ҲАМИДОВ.

ТАБАРРУК РЕСТОРАНЛАР

РАНГ-БАРАНГ ОЛАМ

● ТЎРТ йил бурун бирлашган Германиянинг қадимий ва йирик шаҳарларидан бири Берлиннинг 2000 йилда олимпиада ўйинлари пойтахтига даъвогар эканини яхши биласиз. Германия Федератив Республикасининг 2000 йилдаги олимпиадани Берлинда ўтказиш ташаббусини қўллаб-қувватловчи кампанияси барча соҳалар силсиласида умумий овқатланиш тармоғини ҳам эгаллаб олмоқчи. Германия пойтахтида олимпиада ресторанлари эгаларининг клуби тузиладиган бўлди. Уюшмага аъзо этиб қабул қилиш шартлари ҳам оддий: 1500 марка бадал тўлаб, «олимпиада таомлари» учун махсус таомнома тузсангиз бас. Қандай таом пиширишингизни истироҳатхона хўжайини белгилайди. Шуниси аниқки, таом «тоза пиширилиши, меъёрдаги қувватга эга бўлиши керак».

Олимпиада ресторани деб аталадиган табаррук номга эга бўлганлар рўйхати шу йил 23 сентябрда, яъни 2000 йилги олимпиада ўтказиладиган шаҳар номи аниқланадиган кунда эълон қилинади.

«ЯХШИ ЎҚИСАНГ, ПУЛ ОЛАСАН...»

«ҚАНЧА яхши ишласанг, шунча кўп пул оласан», деган иборанинг ишлаб чиқаришда қўл келганлиги ва унинг самараси ўлароқ, одамлар қўлига озгина бўлса-да бойлик «қўнгани» эндиликда сир бўлмай қолди... Бироқ кейинги пайтда болалар таълим-тарбияси билан шуғулланадиган муассасаларда ҳам бир янгиликнинг вужудга келиши — аълочи ўқувчилар учун стипендиялар жорий этилиши кишини қувонтиради.

Яқинда Ўртачирчиқ районидаги «Роватак» жамоа хўжалиги бошқаруви ҳам ота-оналар билан бамаслаҳат хўжалик ҳудудида жойлашган учта: 16, 32, 36-ўрта мактабларнинг энг аълочи ўқувчилари учун стипендиялар тайинлади. Эндиликда мактабларда энг аълочи деб топилган 9-синф ўқувчиларидан тўққизтаси — 100, тўққиз нафар 10-синф ўқувчиси — 150 ва шунча 11-синф ўқувчилари ҳар ойда 250 сўмдан стипендия олишади.

Х. ТОШТЕМИРОВ.

Муҳаррир
Н. НАСИМОВ.

ЭЪЛОНЛАР, БИЛДИРУВЛАР

ЕР ҚАЗИШ ИШЛАРИНИ ОЛИБ БОРУВЧИЛАР, ЖАМОА ХУЖАЛИКЛАРИНИНГ РАИСЛАРИ, ДАВЛАТ ХУЖАЛИКЛАРИНИНГ ДИРЕКТОРЛАРИ

ДИҚҚАТИГА!

Республика ҳудудида шаҳарлараро алоқа кабеллари ётқизилган ва ишлаб турибди. Бу кабелларнинг шикастланиши телефон сўзлашувларининг бузилишига, телеграммаларни элтиб беришнинг секинлашувига олиб келади.

Алоқа кабелларининг шикастланиши мамлакатимиз аҳолисининг ва умуман давлатнинг манфаатларига зиён етказади.

Алоқа кабеллари учун кенглиги 4 метрлик муҳофаза чегараси белгиланган. Кабель муҳофаза чегарасида ана шу кабеллардан фойдаланувчи корхонанинг ёзма розилигисиз ҳар қандай турдаги ер қазиш ишларини олиб бориш, шунингдек, дарахтлар ўтқазиш, омборлар, транспорт воситаларининг тўхташ жойлари ва ҳоказоларни жойлаштириш ман этилган.

Аҳоли яшамайдиган жойлардаги шаҳарлараро алоқа кабеллари устунлар ва огоҳлантирувчи белгилар билан белгилаб қўйилади.

Бу белгиларда кабель муҳофаза чегарасида иш олиб бориш зарурати туғилган ҳолларда мурожаат қилиш лозим бўлган ташкилотнинг манзили ва телефон рақамлари кўрсатилади.

Ўзбекистон Республикаси шаҳарларида ер қазиш ишларини олиб бориш учун ҳокимиятларнинг меъморлик ёки коммунал хўжалик бўлимлари томонидан бериладиган ордер асосидагина рухсат этилади.

Алоқа кабели йўлларида келишилмаган, ноқонуний равишда ер қазиш ишлари, тупроқни режалаш, суғориш тизимларини ўтказишга йўл қўйманг.

Шаҳарлараро алоқа кабелларига шикаст етказган шахслар қонун бўйича жавобгарликка тортиладилар.

Келишув қуйидаги манзилда амалга оширилади: 700011, Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 28«а»-уй. Ўзбекистон Республикаси Алоқа вазирлигининг Шаҳарлараро алоқа ва телевидение ҳудудий ишлаб чиқариш бирлашмаси. Телефон: 44-29-59.

Ўзбекистон Республикаси Алоқа вазирлигининг Шаҳарлараро алоқа ва телевидение ҳудудий ишлаб чиқариш бирлашмаси.

Бекобод педагогика билим юрти томонидан Умарова Назокат номига берилган

ЙЎҚОЛГАН

ГТ-I серияли 335147 сон диплом БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент ҳақиқати

МУАССИСЛАР: ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ КЕНГАШИ ВА «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ЖУРНАЛИСТЛАР ЖАМОАСИ.

БИЗНИНГ МАНЗИЛГОҲ: 700000 ТОШКЕНТ, ГСП ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32.

Телефонлар:

ХАТЛАР ВА ОММАВИЙ ИШЛАР БЎЛИМИ — 33-40-48.

АХБОРОТ, ТИЖОРАТ ВА ЭЪЛОНЛАР БЎЛИМИ — 33-99-15.

● Эълон ва билдирувлар кечиктирилмай чоп этилиши кафолатланади.

● Факт ва далилларнинг ҳаққонийлиги учун мақолалар муаллифлари масъулдирлар.

● Фойдаланилмаган мақолаларга ёзма жавоб қайтарилмайди.

Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаа концернининг босмахонаси. 700000, Тошкент, ГСП, Ленинград кўчаси 32. Газета офсет усулида А—2 форматида босилади.

Нашр кўрсаткичи: Г-118. Индекс: 64672. Босишга топшириш вақти — 20.30. Босишга топширилди — 18.00. 33457 нусха босилади. 1 2 3 4 5 6